

Gemengde financiering & gebiedsfondsen

Leertraject Energie in de Leefomgeving

Nationaal Programma
RES Regionale
Energie
Strategie

Erasmus
ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

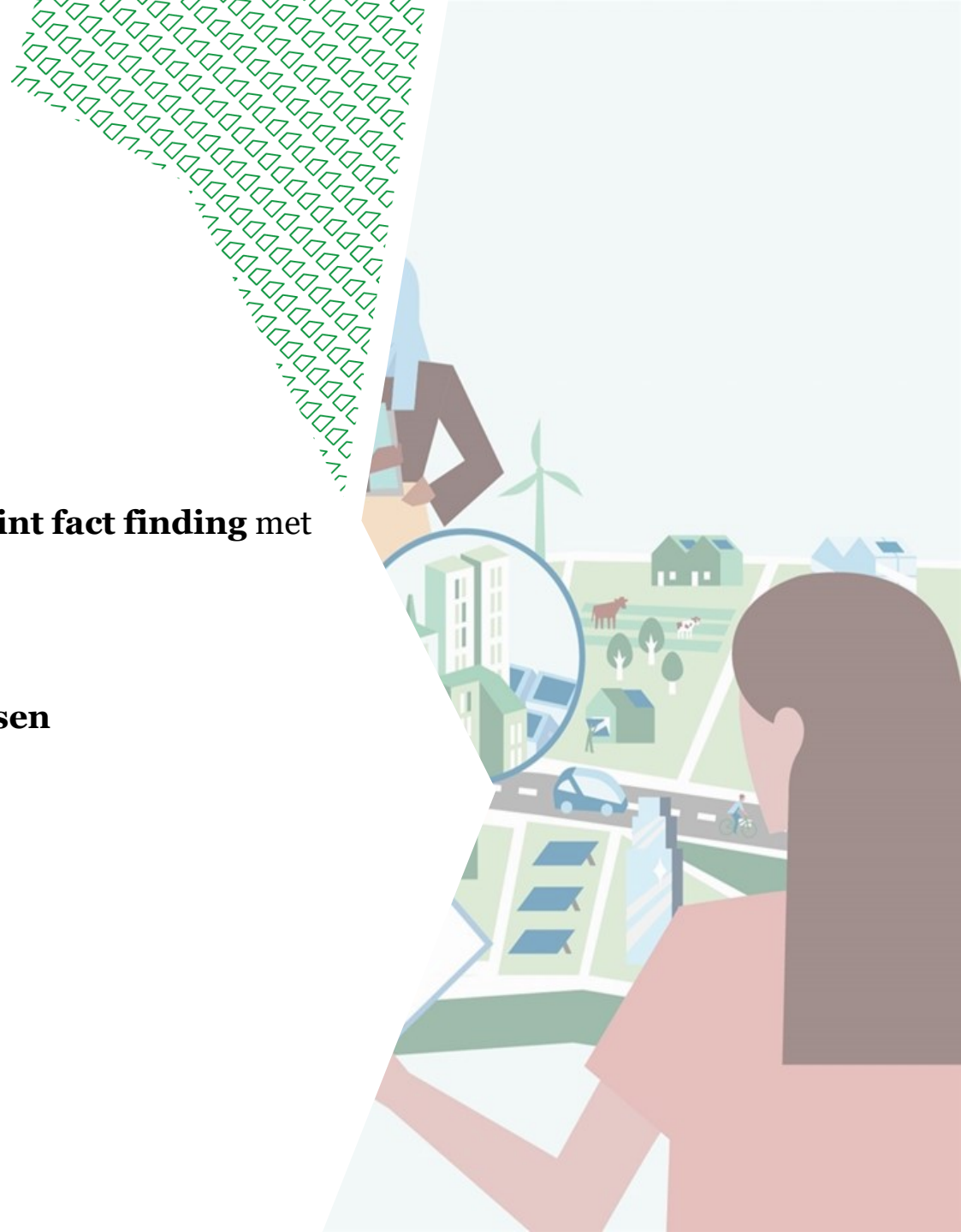

TU Delft

Leerstoel
Gebiedsontwikkeling

Programma

13.00 – 13.15	Opening door Peter Derk Wekx (<i>NP RES</i>)
13.15 – 14.15	Presentatie door Arjan Meurs (gem. Rotterdam) en joint fact finding met Geert Teisman (<i>EUR</i>)
14.15 – 14.45	Pauze
14.45 – 15.30	Casussen vanuit het perspectief van gebiedsfondsen
15.30 – 16.00	Wrap-up & afsluiting
16.00 – 17:00	Borrel

introductie NPRES

Doelgroepenvervoer Rotterdam

Samen in het busje: ontschot budget

13 juni 2023

ir. A. Meurs (Arjan)

Wie is Arjan Meurs?

- 1979, Maassluis(-West)
- Gehuwd en papa van Glenn
- TU-Delft, Civiele Techniek
- 16 jaar project- en programmamanager, trainer, mentor en ondernemer
- Service Design Award 2017- *for organisational impact in the public sector*
- Procura+ Award - *for Innovation Procurement of the Year 2018*

Waarom is mobiliteit zo belangrijk?

Ieder mens heeft...

- behoefte om activiteiten te ontplooien
- behoefte aan contact / communiceren

Dit leidt tot een bepaalde verplaatsingsbehoefte

Kortom: mobiliteit is vrijheid, of in ieder geval een belangrijk onderdeel daarvan!

De wet van behoud van reistijd en verplaatsingen van Hupkes:

- Ca. 3 verplaatsingen per dag
- Tijd besteed aan verplaatsingen ca. 70 min (1 - 1,5 uur per dag, gemiddeld 1,1 uur)
- WERELDWIJD

- Afgelegde afstand neemt toe bij meer welvaart
- Bij groeiende mobiliteit: meer verplaatsingen ontstaan alleen door meer mensen -> maar: mensen gaan wel steeds verder weg, snelheid neemt toe
- Bij thuis-/ telewerken niet minder verplaatsingen.

Waar hebben we het over?

- Wmo dagbesteding
- Wmo / Collectief Aanvullend Vervoer
- Wsw-vervoer / Participatiewet
- Leerlingenvervoer
- Schoolzwemmen
- Gymnastiek
- Jeugd GGZ
- Jeugd met een beperking
- Jeugd opvoedhulp

De markt – Branche loopt op het tandvlees

Klomp geeft leerlingenvervoer Veenendaal terug, contract naar WdK

Gepubliceerd op 27-08-2015 om 12:30

Klomp Groepsvervoer heeft het leerlingenvervoer voor de gemeente Veenendaal en Rhenen teruggeven om financiële redenen. Om vanaf het nieuwe schooljaar het leerlingenvervoer te kunnen garanderen, heeft de gemeente Veenendaal een tijdelijk contract gesloten voor de duur van het schooljaar 2015-2016 met Willemsen – De Koning Personenvervoer BV.

• 13 februari 2015, 13:57

Regiotaxi Gelderland failliet

Limburgse gemeenten in problemen door faillissement Taxi Van Meurs

Gepubliceerd op 19-05-2015 om 13:50

Diverse Limburgse gemeenten hebben een probleem vanwege het faillissement van Taxi Van Meurs. Die won vorig jaar de aanbesteding van het leerlingenvervoer in Heerlen, Kerkrade en Landgraaf. Het gaat om zo'n 2000 leerlingen, van wie onzeker is of ze volgende week nog wel naar school vervoerd worden.

De ondernemers

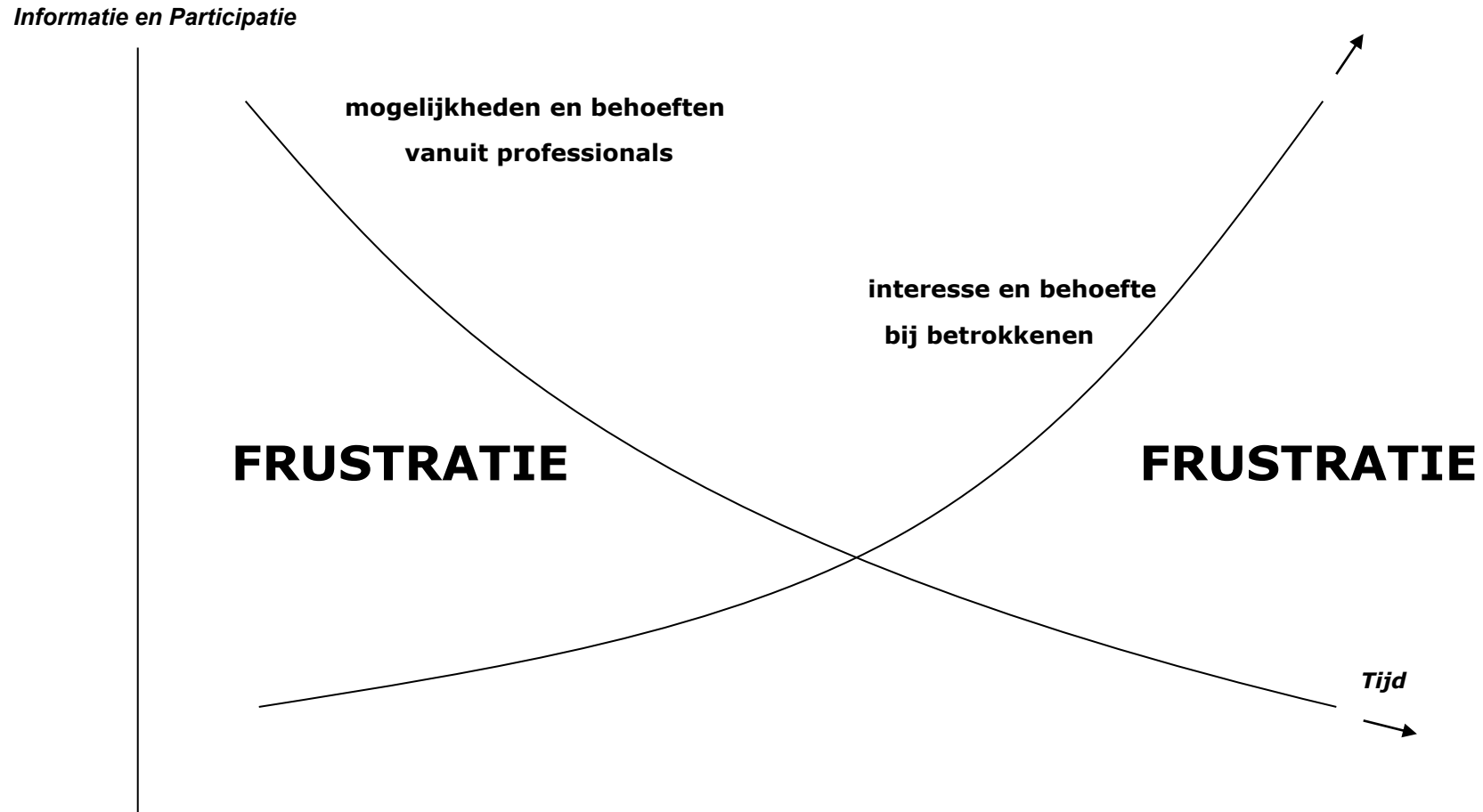
- Waren sterk verdeeld over de toekomst
- “We moeten stoppen met aanbesteden!”
- Lage en/of negatieve marges met faillissementen tot gevolg
- Focus ligt te sterk op kostenreductie. Dit gaat ten koste van de cliënt

Hoe (toen) verder?

- Hoe zit het met de cliënt?
- Doen we wel het juiste en doen we het juiste goed?
- Hoe betrekken we de cliënt (tijdig)?

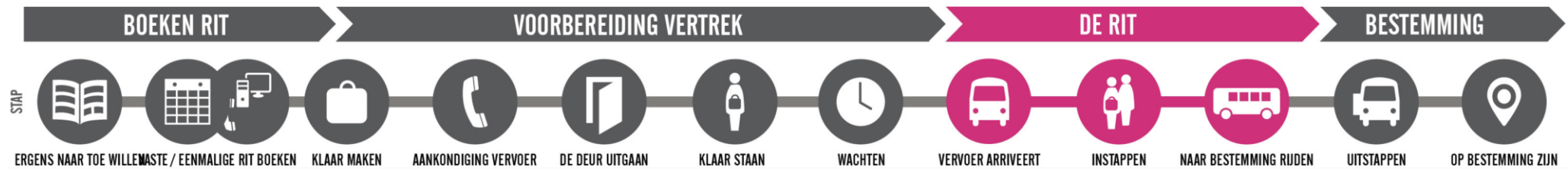
De cliënt – Tijdig betrekken!

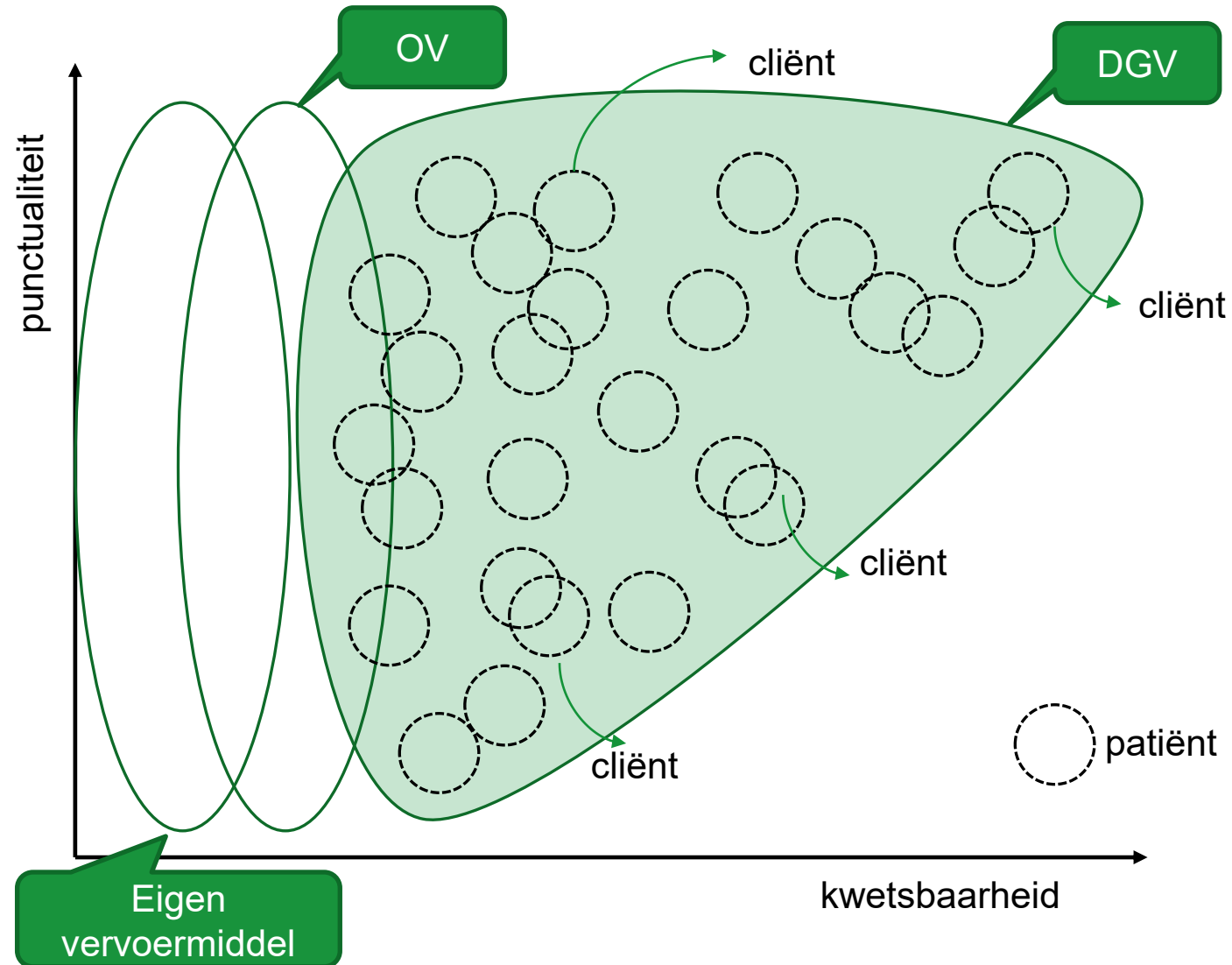
Hoe bereik en boei je de cliënt?

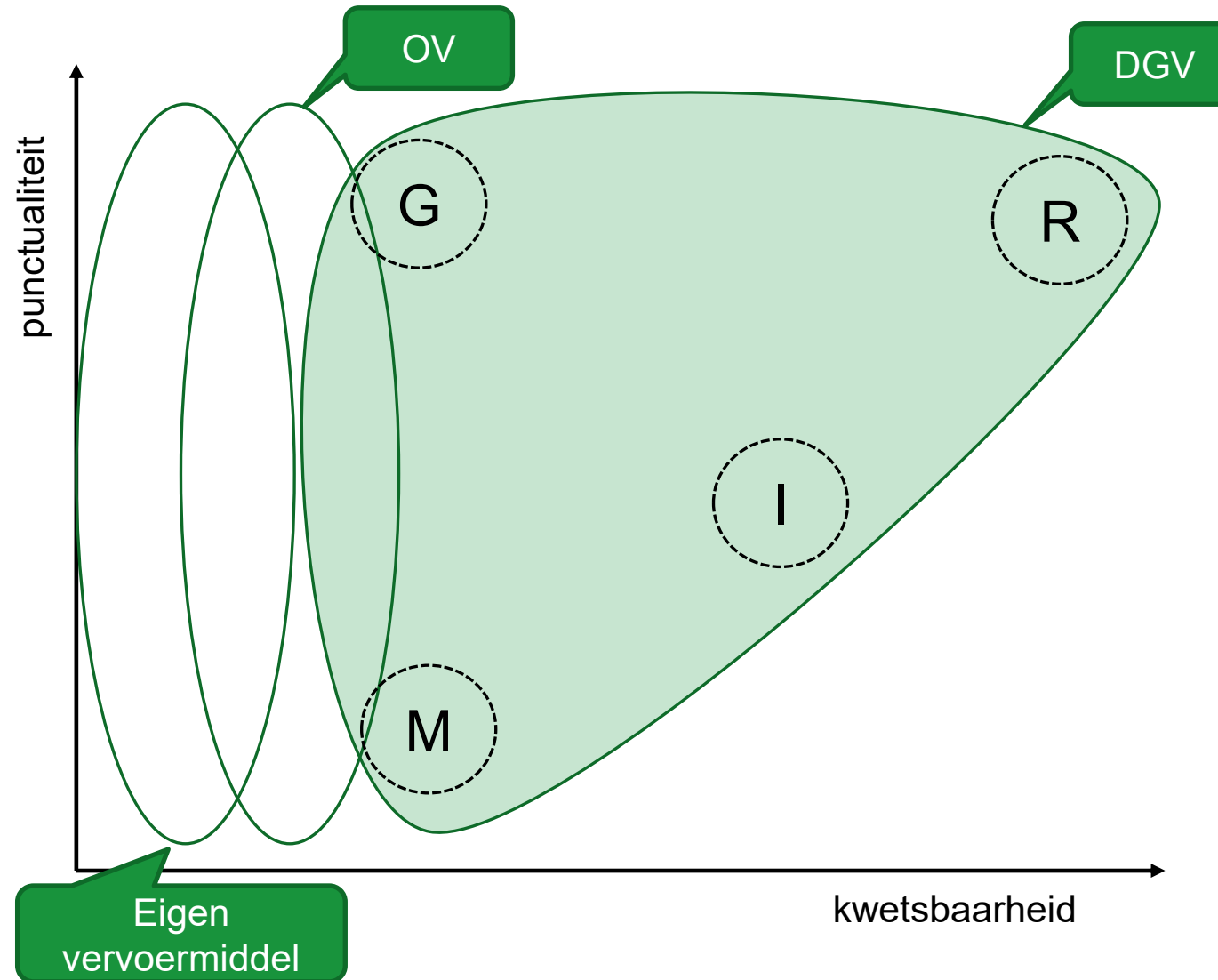
De cliënt

Wensen en (latente) behoeftes - Persona's

De Rotterdamse cliënten

Het werd er niet eenvoudiger op...

- Enerzijds: intern verdeelde markt, lopend op tandvlees
- Anderzijds: onmogelijk om de opgehaalde wensen en (latente) behoeften van de doelgroepen te vatten in een bestek
- Behoeften wisselen van moment tot moment
- Eigenlijk zijn er geen doelgroepen, maar vooral wettelijke taken (waar het geld aan gekoppeld is)
- Het specificeren van de uitvraag was dus niet te doen

Maar we wisten wel wat we wilden bereiken!

Primair – De cliënt centraal:

- Het vervoer moet maximaal ondersteunend zijn aan de reden van de verplaatsing
- Goed werkgeverschap

Secundair – Een positieve bijdrage aan:

- het langer zelfstandig 'thuis' wonen
- de bestrijding van eenzaamheid
- het milieu en de volksgezondheid
- de werkgelegenheid en andere maatschappelijk toegevoegde waarde (SROI)

Wat willen we als gemeente?

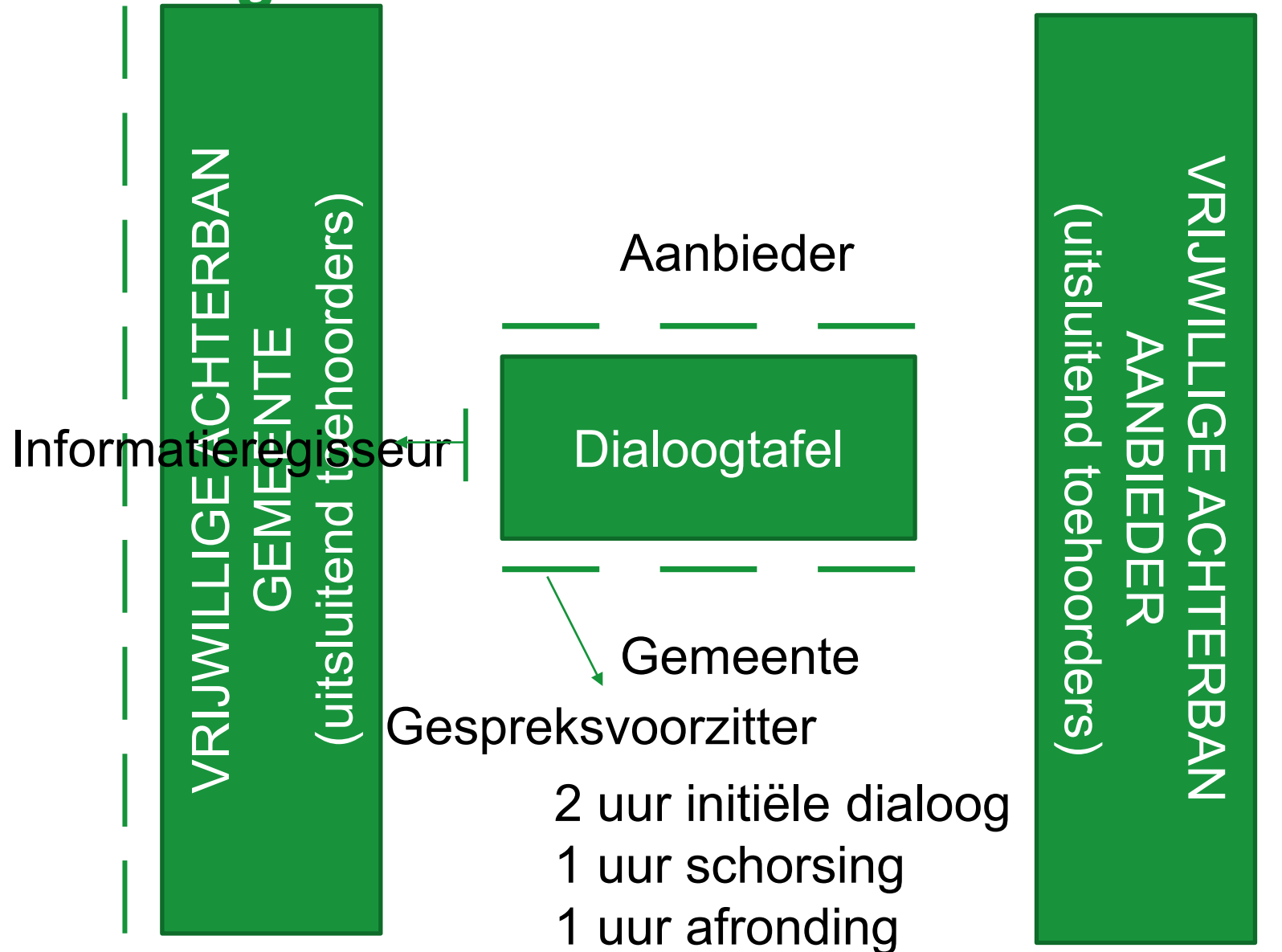

- Gebruik maken van de deskundigheid in verschillende branches (verleiden tot samenwerking)
- Focus op doelen (waarom doen we dit?) in plaats van middelen (geld)
- Betalen van een eerlijke prijs

Maar hoe dan?

Door alle wensen, (latente) behoeftes en het gehele klantproces mee te nemen in het inkoopproces

Tafelzetting

Financiële wensen/ uitgangspunten

- Volledig geïntegreerd doelgroepenvervoer (combinatiematrix en ruimte biedend voor efficiënte uitvoering / bedrijfsvoering vervoerder)
- Volledig ontschot qua financiën
- Vroegtijdige zekerheid t.a.v. kosten
- Iedere partij stuurt op de risico's waar hij/zij zelf (de meeste) invloed op heeft
- Integratie met OV en taxi wordt gefaciliteerd
- Geen perverse prikkels (dus geen PxQ)
- Geen open einde c.q. jaarlijkse eindafrekening
- Geen jaarlijkse heronderhandelingen.

Principe

Doelgroep	Budget jaar n-1 (€)	Volumeverandering [volume jaar (n-1) – volume jaar (n-2)] (% <i>persoons- verplaatsingen</i>)	reductie- factor (-)	Budget jaar n excl. NEA- indexering (€)
CAV	€ 15.000.000	4%	0,75	€ 15.450.000
Wsw	€ 600.000	-10%	1	€ 540.000

Reductiefactor als prikkel

- Bij volumetoename worden de kosten niet evenredig meer (efficiëntieprikkel: hogere bezettingsgraad)
- Werkt 2 kanten uit!

	Budget jaar n-1 (€)	Volumeverandering [volume jaar (n-1) – volume jaar (n-2)] (% <i>persoons- verplaatsingen</i>)	reductie- factor (-)	Budget jaar n excl. NEA- indexering (€)
Doelgroep				
CAV	€ 15.000.000	4%	0,75	€ 15.450.000
Wsw	€ 600.000	-10%	1	€ 540.000

Prestatiedeel: x%

- Volume-afname lijkt aantrekkelijk voor vervoerder vanwege reductiefactor hogere marge
- Hoe kan volume afnemen bij toenemende populatie?

Prestatiedeel: x%

- Volume-afname lijkt aantrekkelijk voor vervoerder vanwege reductiefactor hogere marge
- Hoe kan volume afnemen bij toenemende populatie?
- *”Als de kwaliteit afneemt, maken minder mensen gebruik van de dienst”*
- Daarom prestatiedeel x%, niet als bonus, maar als malus.

Andere aanbestedingsvorm loont

... immers, we sturen (bijna) uitsluitend op klanttevredenheid en betalen
daarvoor een vaste prijs.

Als je dan toch bezig bent...

Joint fact finding

Pauze

Casussen vanuit het perspectief van gebiedsfondsen

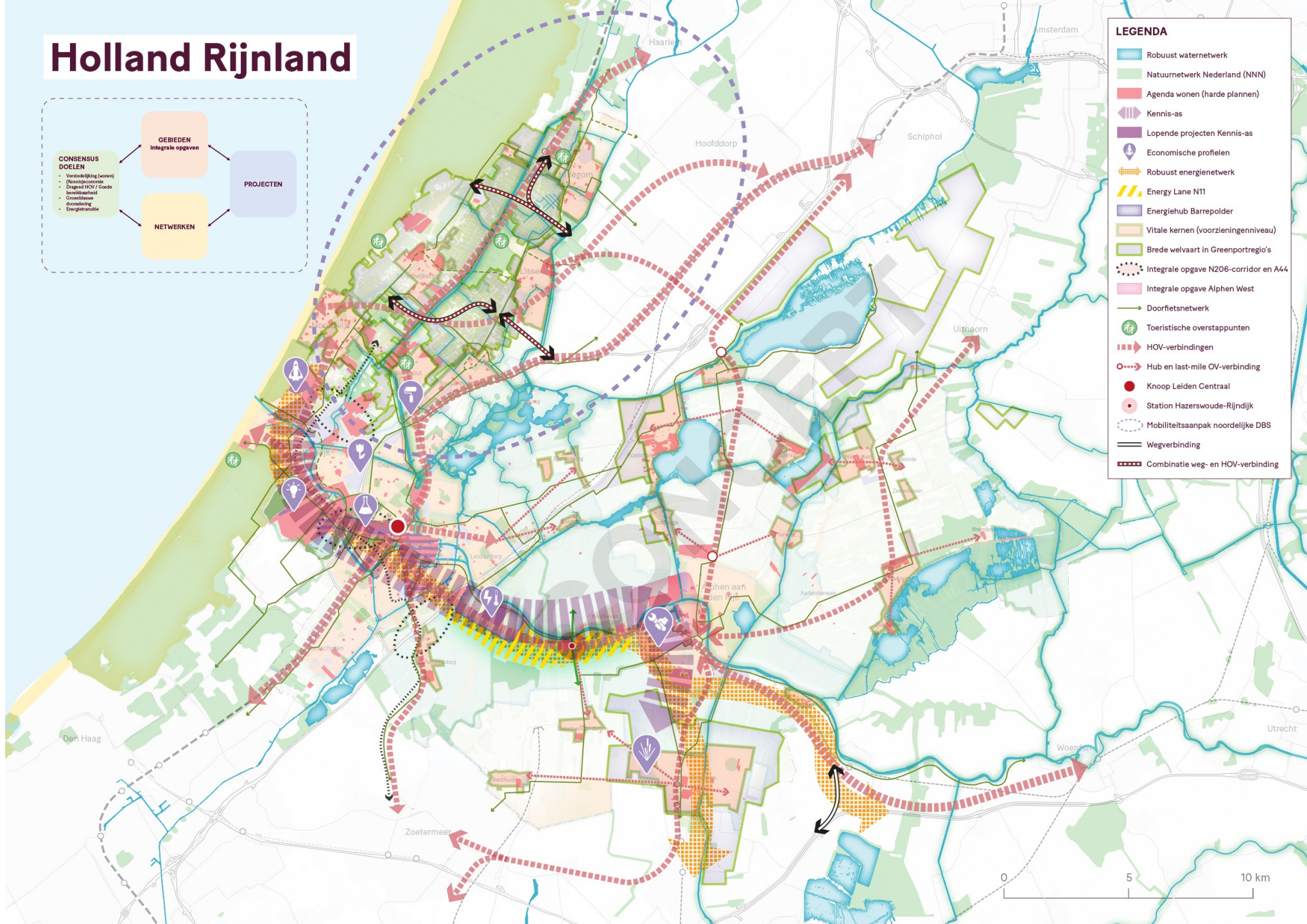
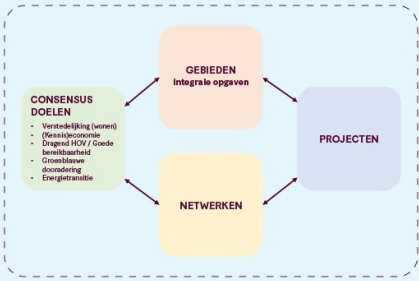

Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland

Kaarten en voorbeeldprojecten

Holland Rijnland

LEGENDA

- Robuust waternetwerk
- Natuurnetwerk Nederland (NNN)
- Agenda wonen (harde plannen)
- Kennis-as
- Lopende projecten Kennis-as
- Economische profielen
- Robuust energienetwerk
- Energy Lane N11
- Energiehub Barrepolder
- Vitale kernen (voorzieningsniveau)
- Brede welvaart in Greenportregio's
- Integrale opgave N206-corridor en A44
- Integrale opgave Alphen West
- Doorfietsnetwerk
- Toeristische overstappunten
- HOV-verbindingen
- Hub en last-mile OV-verbinding
- Knoop Leiden Centraal
- Station Hazerswoude-Rijndijk
- Mobiliteitsaanpak noordelijke DBS
- Wegverbinding
- Combinatie weg- en HOV-verbinding

SAMENVATTING DUIN EN BOLLENSTREEK

- Mobiliteitsaanpak Noordelijke Duin- en Bollenstreek
- Zuidelijke ontsluiting Duin- en Bollenstreek IRT
Ontwikkeling Rijsburg Noord, N206-corridor en A44.
Onderdeel van koersdocument OV 2050.
- Regiodeale Brede welvaart in Greenportregio's
- Innovatieve Teelt IRT kennis-economie
- Realisatie agenda wonen (woningbouwplannen)
- Groen/Blauw: Trekvaart als verbindend element.
Onderdeel van het Groenfonds.
- Doorfietsroutenetwerk
- Energietransitie en klimaatadaptatie (in te vullen)
- Aankomst Toeristen. Hubs, georganiseerd vervoer.
Nader in te vullen.
- Vitale kernen, incl. tegengaan voorzieningentekort.

SAMENVATTING GROENE HART

- Vitale kernen, incl. tegengaan voorzieningentekort:
openbaar vervoer, detailhandel, onderwijs, zorg. Komt
o.a. terug in Koersdocument OV2050.
- Noordelijke ontsluiting Groene Hart :
  - N207 en N231 corridor
  - Leimuiderbrug
  - Alphen Noord
- Regiodeale Brede welvaart in Greenportregio's Boskoop
en Aalsmeer, maar ook Duin- en Bollenstreek.
- Groen-Blauw raamwerk: Hollandse Plassen, als
verbindend element. Ecologische verbindingen.
Klimaatadaptatie. Komt o.a. terug in Groenfonds.
- Doorfietsroutenetwerk
- Realisatie Agenda Wonen
- Energy Lane. Komt terug in Koersdocument Energie
en RES.
- Mobiliteit
  - OV verbindingen (koersdocument OV 20250)
  - Bodengravenboog

SAMENVATTING STEDELIJKE AS

- Alphen West: inclusief bedrijven, wonen, centrum
Gnephoek, transformatie Rijnhaven. Onderdeel van
de koers economie.
- Hazerswoude Rijndijk inclusief Station transferium
- Barrepolder/Energy Lane. Koers Energie en RES
- OV knoop Leiden + HOV Oost-West en Noord-Zuid.
Onderdeel van Koers OV 2050.
- N206-corridor mobiliteit en ruimte
  - Zuidelijke ontsluiting DBS (irt Rijsburg Noord)
  - A44-zone en Sprong over de Oude Rijn
  - Aansluiting N206 met A4/N11
- Realisatie agenda wonen. K.S.F./ Valkenhorst,
Gnephoek, Baanderij etc.
- Doorfietsroutenetwerk
- Groen / Blauw Raamwerk XXL. Klimaatadaptatie.
Onderdeel van Groenfonds.
- Energie / Warmte / Elektra: Regio MIEK
Onderdeel van Koersdocument Energie en RES.
- Economisch profiel (Stedelijke as economisch laden)
- Circulariteitshub

Energie

Alle locaties, tracés en gebieden op de kaart zijn indicatief.

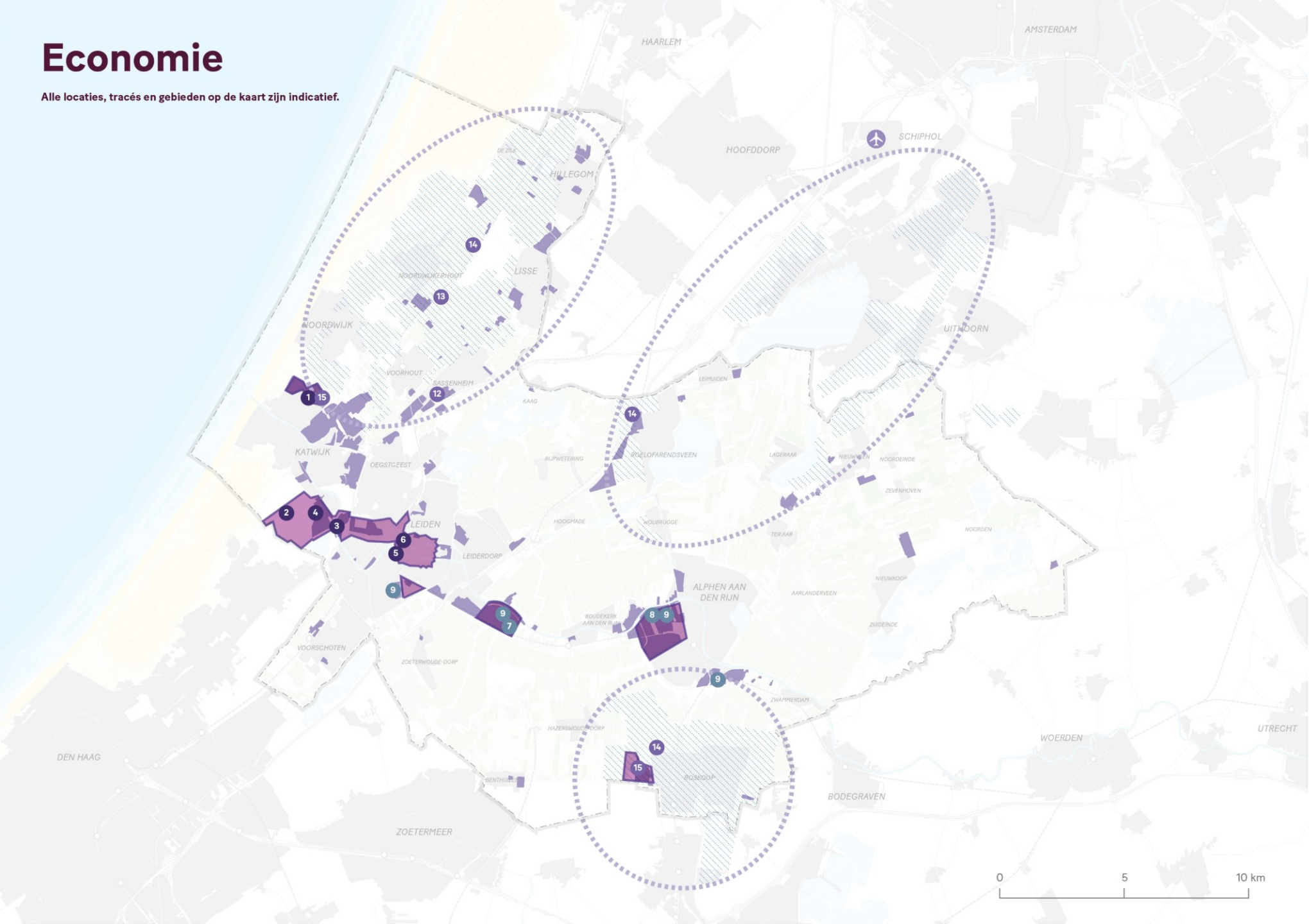
PROJECTEN		Type
1	150 kV onderstations: Barrepolder en Sassenheim	c
2	Onderzoek aantakking op nationale waterstofbackbone	v
3	Uitbreiden netcapaciteit (netwerk slechts indicatief)	vf
4	Energy Lane: energieopwekking langs N11 i.c.m. natuur (OER-subsidie)	pf
5	Windenergie langs A4 en bij Valkenburgse Meer	v
6	Zonneveld biodivers ingericht Lage Zijde, Leiderdorp	p
7	Zon en wind langs (nieuwe) infrastructuur	vf
8	Aantakking op warmteronde Zuid-Holland	cf
9	Aanlanding Warmtelinq Oegstgeest/Leiden	c
10	Uitbreiden warmtenet in Leiden (warmtering)	cf
11	Uitbreiden warmtenet in de Stedelijke As	v
12	Warmteinfrastructuur Duin- en Bollenstreek	p
13	Onderzoek geothermie: Katwijk-Oegstgeest-Noordwijk	p
14	Onderzoek geothermie: HLT-Noordwijkerhout	p
15	Onderzoek geothermie: Alphen aan den Rijn oostkant	p
16	Onderzoek aquathermie	p
17	Energiemaatregelen in Greenports (Regio deal)	vf
18	Wijkaanpak betaalbare woningverduurzaming	vf

LEGENDA	
	Nationale waterstofbackbone
	Regionaal hoofdnetafwerk
	Regionaal net
	Energieopwekking - wind en zon - langs infrastructuur
	Warmteronde Zuid-Holland
	Warmtenet nieuw/ uitbreiding
	Warmteinfrastructuur Duin- en Bollenstreek
	Zoekgebied geothermie

Type projecten	
c	concreet
v	verkenning
p	pilot
f	faseerbaar

Economie

Alle locaties, tracés en gebieden op de kaart zijn indicatief.

PROJECTEN

	Type
1 ESA ESTEC / NL Space Campus Noordwijk	cf
2 Unmanned Valley	cf
3 Bio Science Park Oegstgeest	cf
4 Zijlhoek de Woerd	cf
5 Binnenstad campussen	cf
6 Humanities Campus	cf
7 Ontwikkeling Heineken terrein en Barrepolder	vf
8 Benut ruimte voor circulaire economie Alphen-West	vf
9 Circulaire logistieke (stads- en bouw-)hubs	vf
10 Verduurzaming bedrijventerreinen: openbare ruimte, circulaire bedrijfsvoering, modale shift, energietransitie	vf
11 Economisch profiel van de Stedelijke As laden	vf
12 Ontwikkel kanslocaties voor roulering ondernemingen en complementaire (MKB-)bedrijvenlocaties	vf
13 Bedrijventerreinenstrategie Duin- en Bollenstreek	vf
14 Maatregelen circulariteit, duurzaamheid en arbeidsinzet vanuit Regio Deal brede welvaart in de Greenport regio's	cf
15 Pilots regelvrije zones en kennis-hubs voor automatisering en innovatieve teelt	p

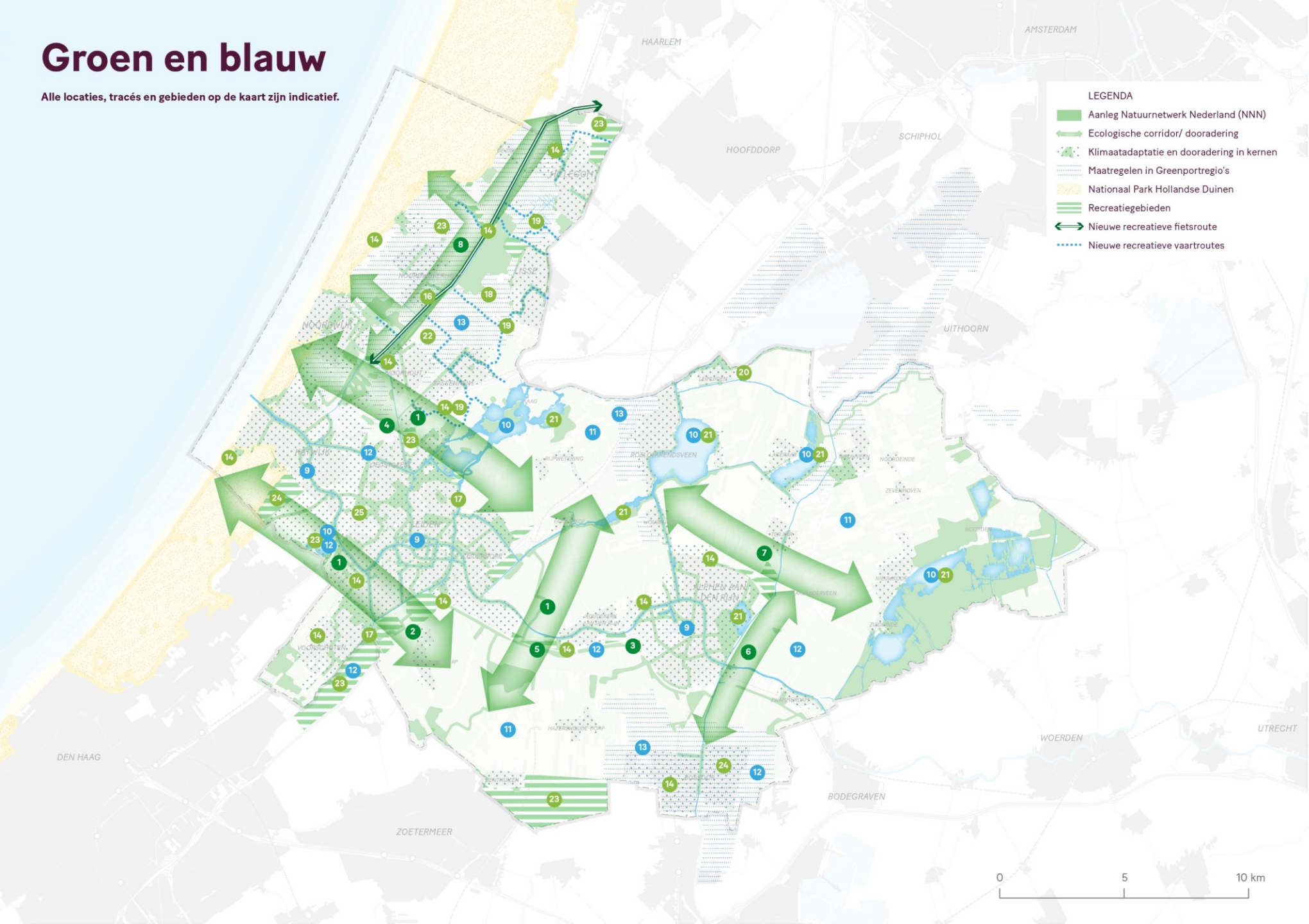
LEGENDA

- Kennis-as
- Bedrijventerreinen
- Greenport regio's

Type projecten
c concreet
v verkenning
p pilot
f faseerbaar

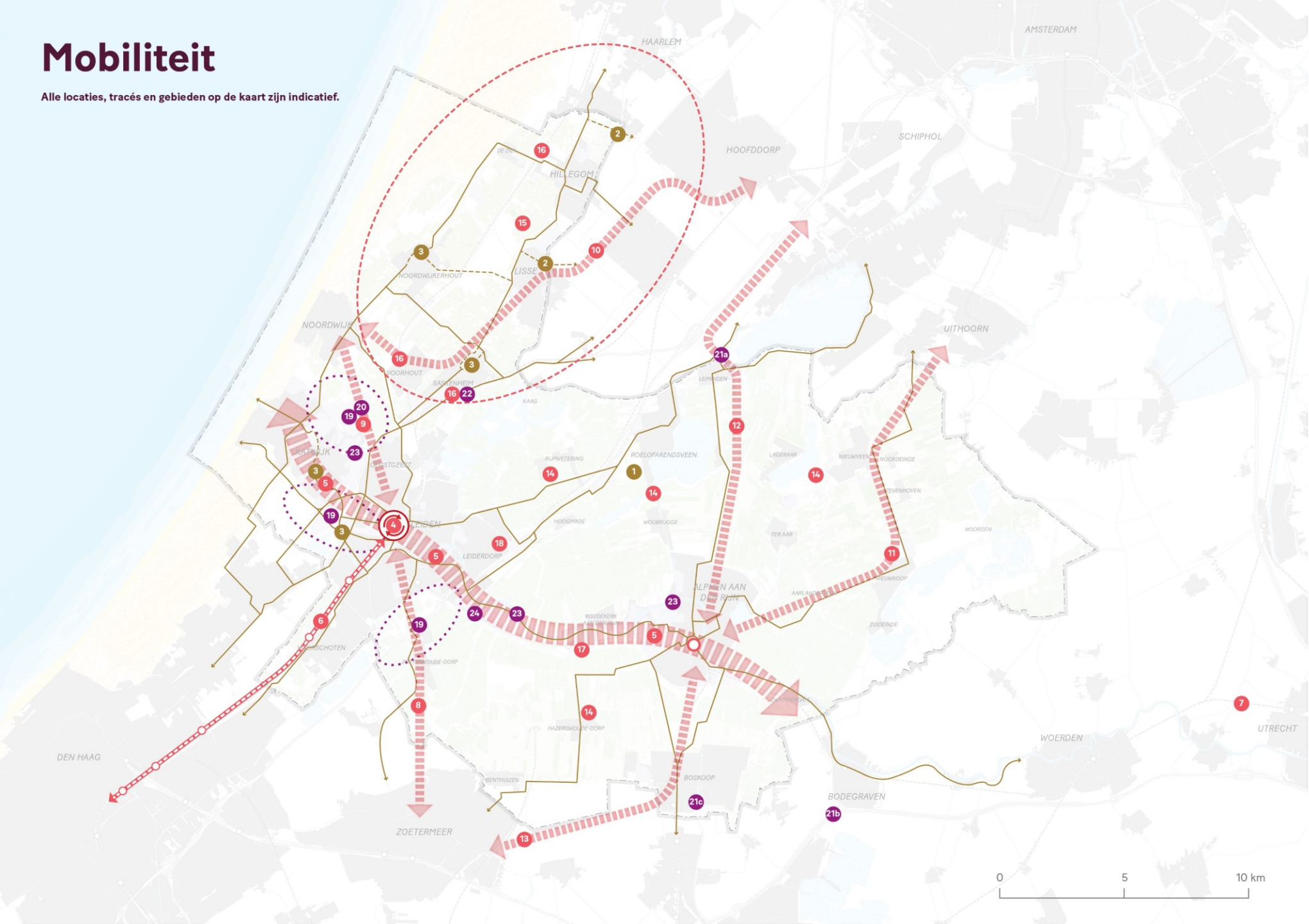
Groen en blauw

Alle locaties, tracés en gebieden op de kaart zijn indicatief.

Mobiliteit

Alle locaties, tracés en gebieden op de kaart zijn indicatief.

PROJECTEN

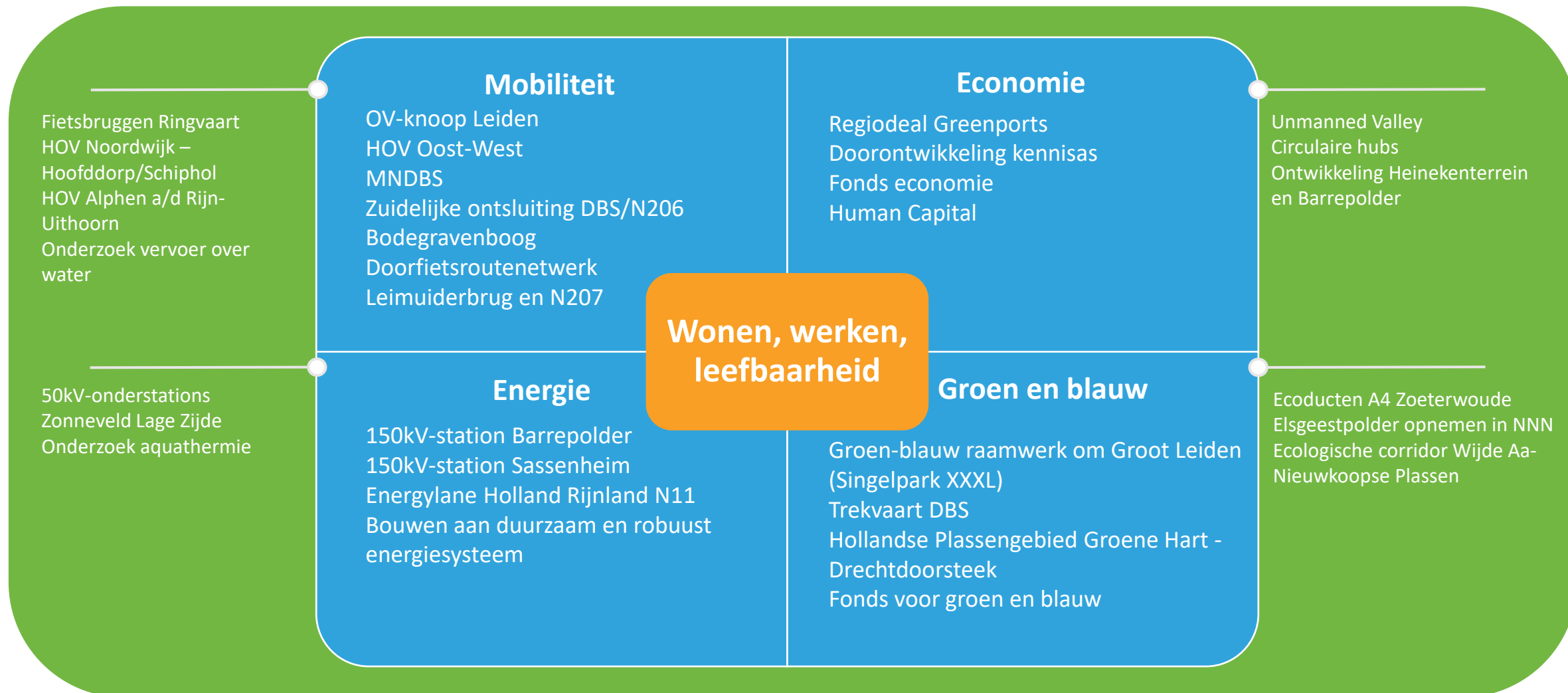
	Type
1 Doorfietsrouten netwerk aanleggen	cf
2 Nieuwe fietsbruggen Ringvaart	cf
3 Missing links doorfietsrouten netwerk	cf
4 Knooppunt Leiden Centraal MIRT	vf
5 HOV Oude Rijn Katwijk - Leiden - Alphen aan den Rijn	vf
6 CitySprinter Oude Lijn	vf
7 Versnellen Intercity Leiden - Utrecht	vf
8 HOV Leiden - Zoetermeer/ Rotterdam	vf
9 HOV Leiden - Noordwijk	vf
10 HOV Noordwijk - Hoofddorp/ Schiphol	cf
11 HOV Alphen aan den Rijn - Uithoorn	vf
12 HOV Alphen aan den Rijn - Hoofddorp/ Schiphol	vf
13 HOV Alphen aan den Rijn - Zoetermeer/ Rotterdam	vf
14 Last mile/ fijnmazig OV naar kleine kernen Groene Hart	pf
15 Mobiliteitsaanpak noordelijke Duin- en Bollenstreek	vf
16 Aansluiting dienstregeling bestaand OV voor overstap	pf
17 Station Hazerswoude-Rijndijk	cf
18 Alrijne Ziekenhuis beter aansluiten met OV	vf
19 Corridorstudie ruimte en mobiliteit N206 en A44	vf
20 Zuidelijke ontsluiting Duin- en Bollenstreek	vf
21 Zuidelijke en noordelijke ontsluiting Groene Hart: a. Aquaduct Leimuiderbrug b. Bodegravenboog c. Beter Bereikbaar Gouwe	vf
22 Logistieke overstappunt Duin- en Bollenstreek	vf
23 Onderzoek personen- en goederenvervoer over water	pf
24 Ongelijkvloerse kruising N11	c

LEGENDA

- Doorfietsrouten netwerk
- Knoop Leiden Centraal draaischijf voor regio
- HOV verbinding
- CitySprinter Oude Lijn
- Mobiliteitsaanpak noordelijke Duin- en Bollenstreek
- Corridorstudie ruimte en mobiliteit N206

Type projecten
c concreet
v verkenning
p pilot
f faseerbaar

Ingrediënten agenda met voorbeeldprojecten

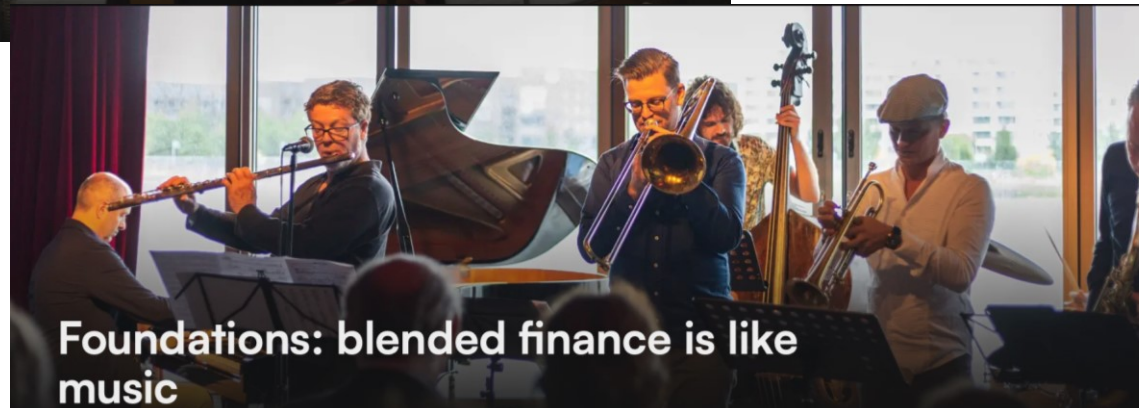
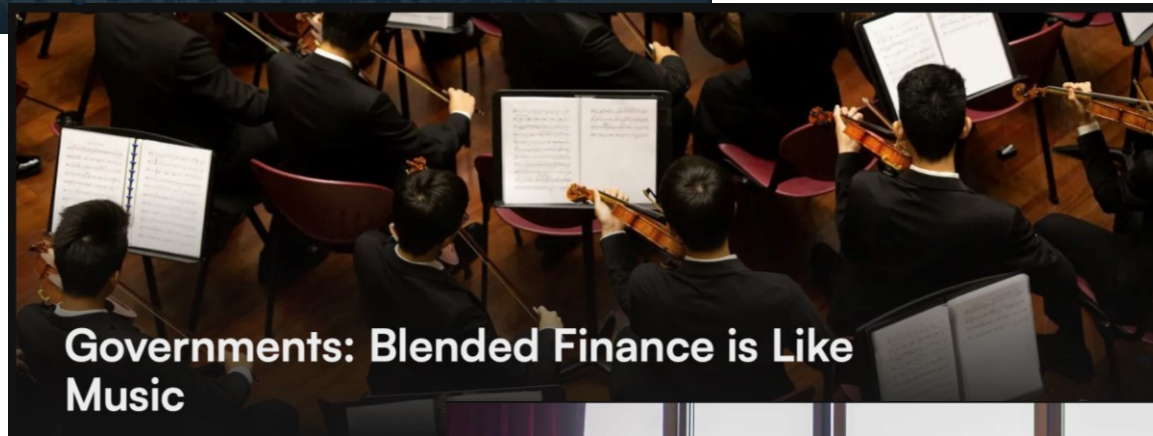
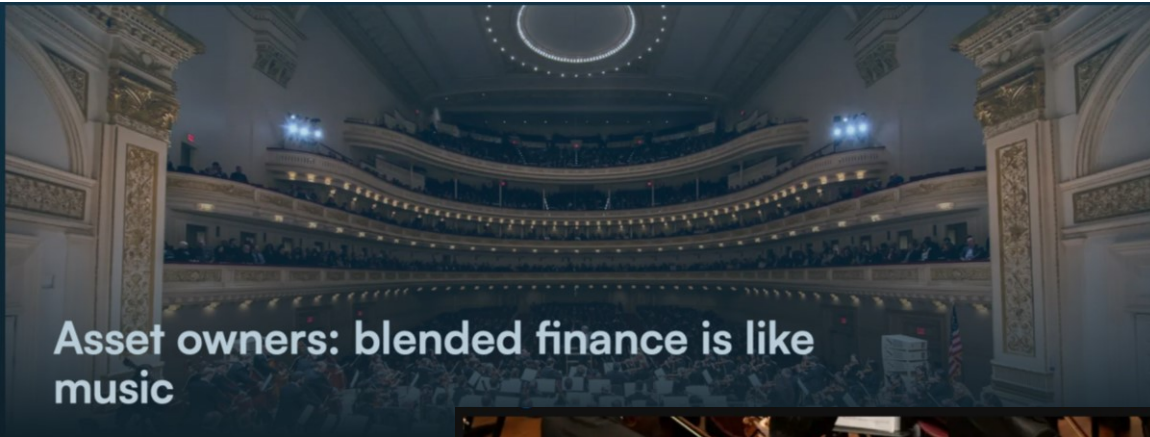
- **Wonen:** we zetten in op realisatie via de Versnellingstafel Woningbouw Holland Rijnland
- **Leefbaarheid:** valt onder de thema's economie, mobiliteit, groen en blauw en energie

HOLLAND RIJNLAND

WAAR DE RANDSTAD TOT BLOEI KOMT

SYMFONIE

Dennis Kerkhoven

**Blended
gebiedsfinanciering**
Het voordeel van vitaal integraal
en cross-sectoraal

Gebiedsfonds

Elk gebied haar eigen partituur voor gebiedsfinanciering

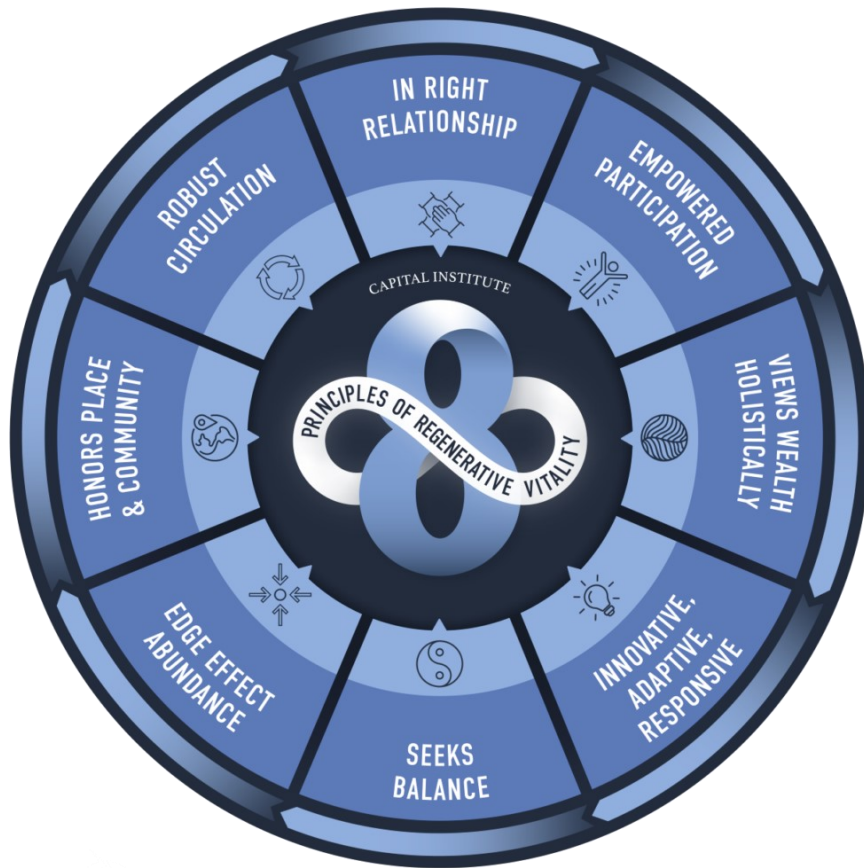
Blended Gebiedsagenda+Blended uitvoeringsagenda+Blended Investeringsagenda+Uitvoerings- en investeringsplatform

**Transformeren van
meervoudige markten naar
regeneratieve systemen die
meervoudige doelen
aankunnen en veerkracht
brengen in gebieden,
organisaties en voor
toekomstige generaties**

**VERTROUWEN
Als de nieuwe Munt**

Regional, regenerative economy

Compost as metaphor

1. Deep bedding
2. Trusted and free space
3. Light
4. Transformation of assets
5. Complex adaptive development
6. "Sweet spots"

Governing Dynamics?

From Risk, return and impact Towards Impact, Multiple Benefits, Derisking in (fin) ecosystem

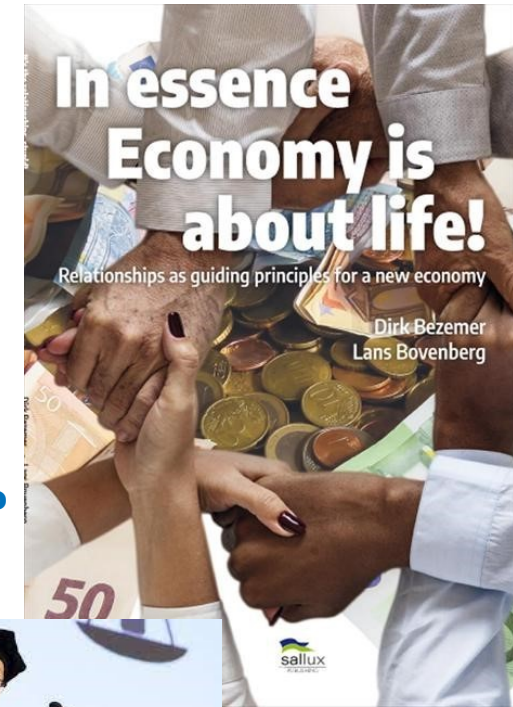

doughnut economics, wellbeing economics, common good economics, regenerative economics, commons economics, local economics, bioregional economics, circular economics

Current markets are designed for lowest price and maximum competition

**True price?
Collateral damages?**

New release of Economy?

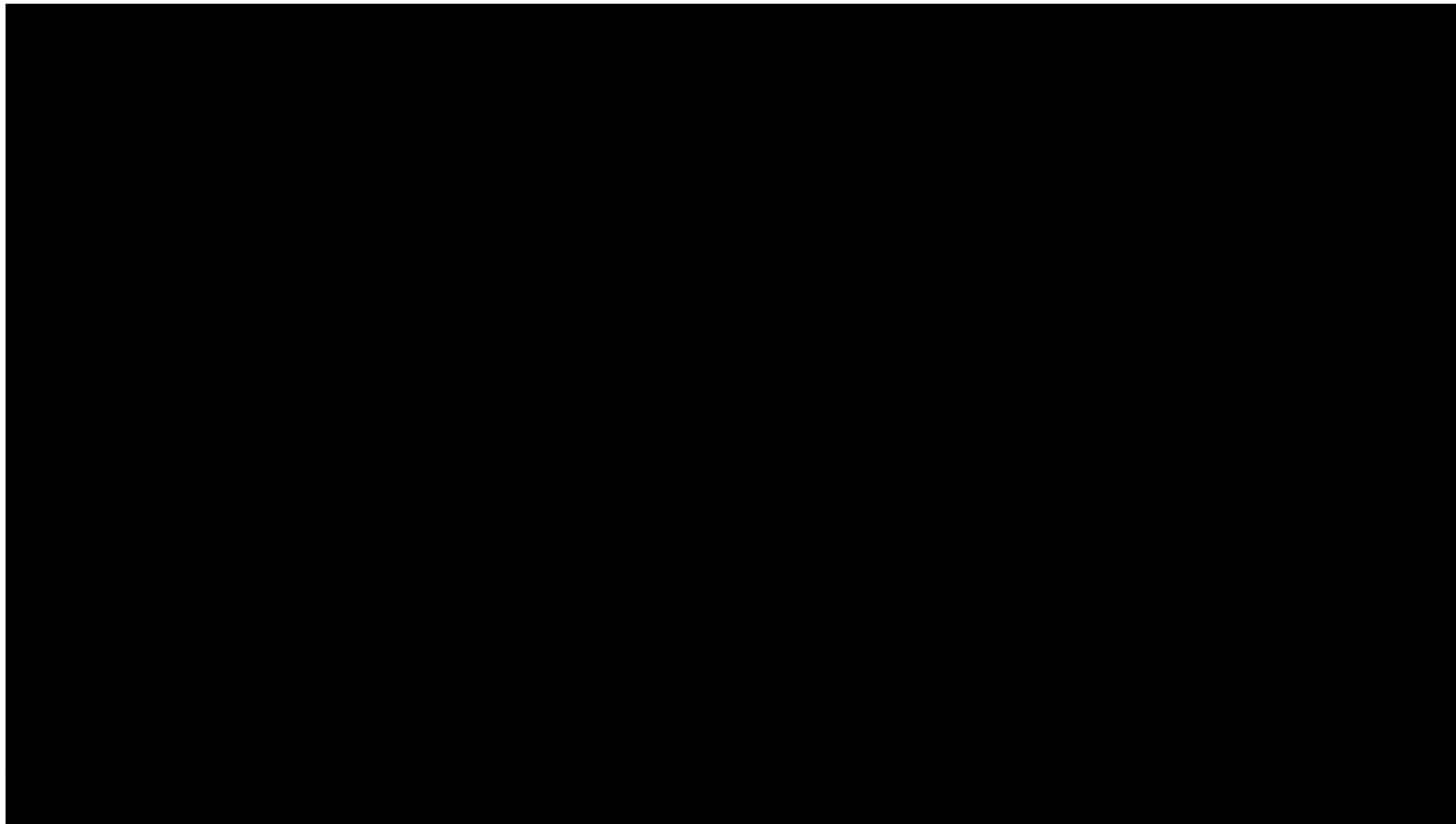

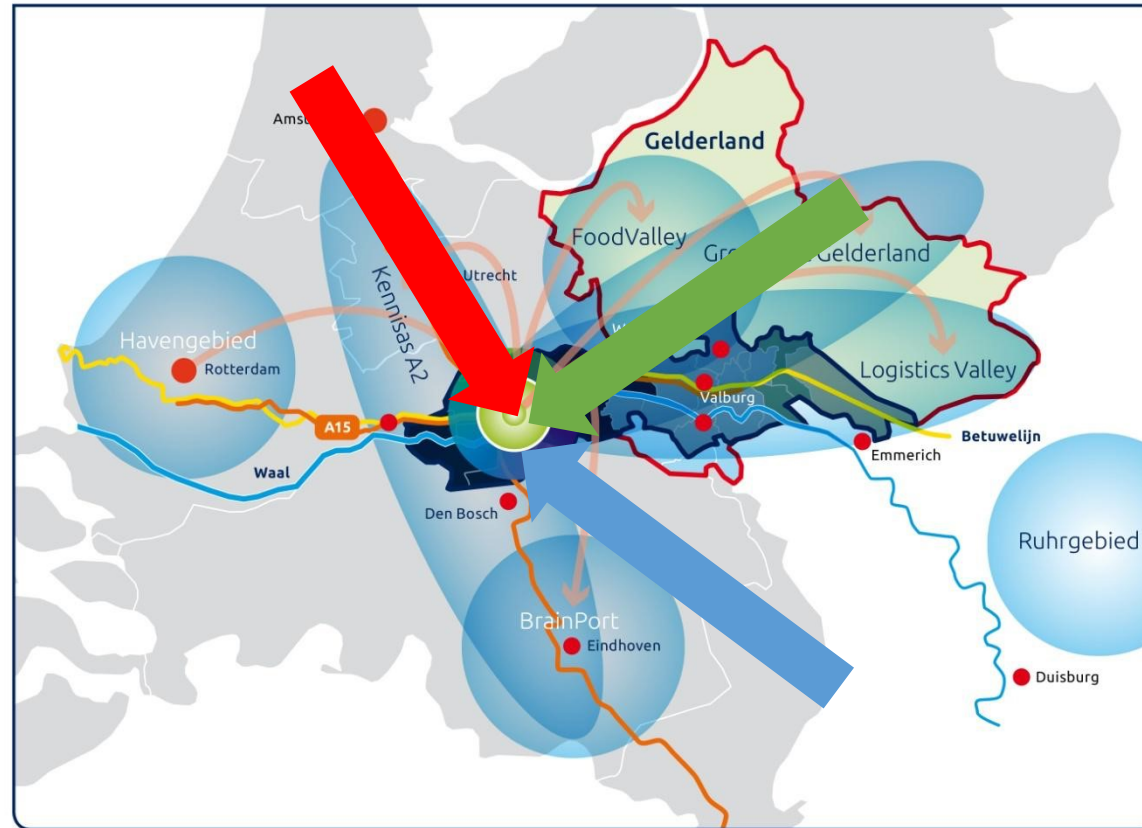
Pentahelix sturing: Programmalijn 4, samen Regiodeal

Gebiedsagenda en gebiedscoöperatie

Bring Capital to the Regenerative Region?

Keep value and multiple capital in the regenerative region?

Gebiedsfonds

- A
- B
- C
- D
- E
- F
- G

Culemborg

Buren

Neder-Betuwe

Geldermalsen

Tiel

West Maas
en Waal

Lingewaal

Neerijnen

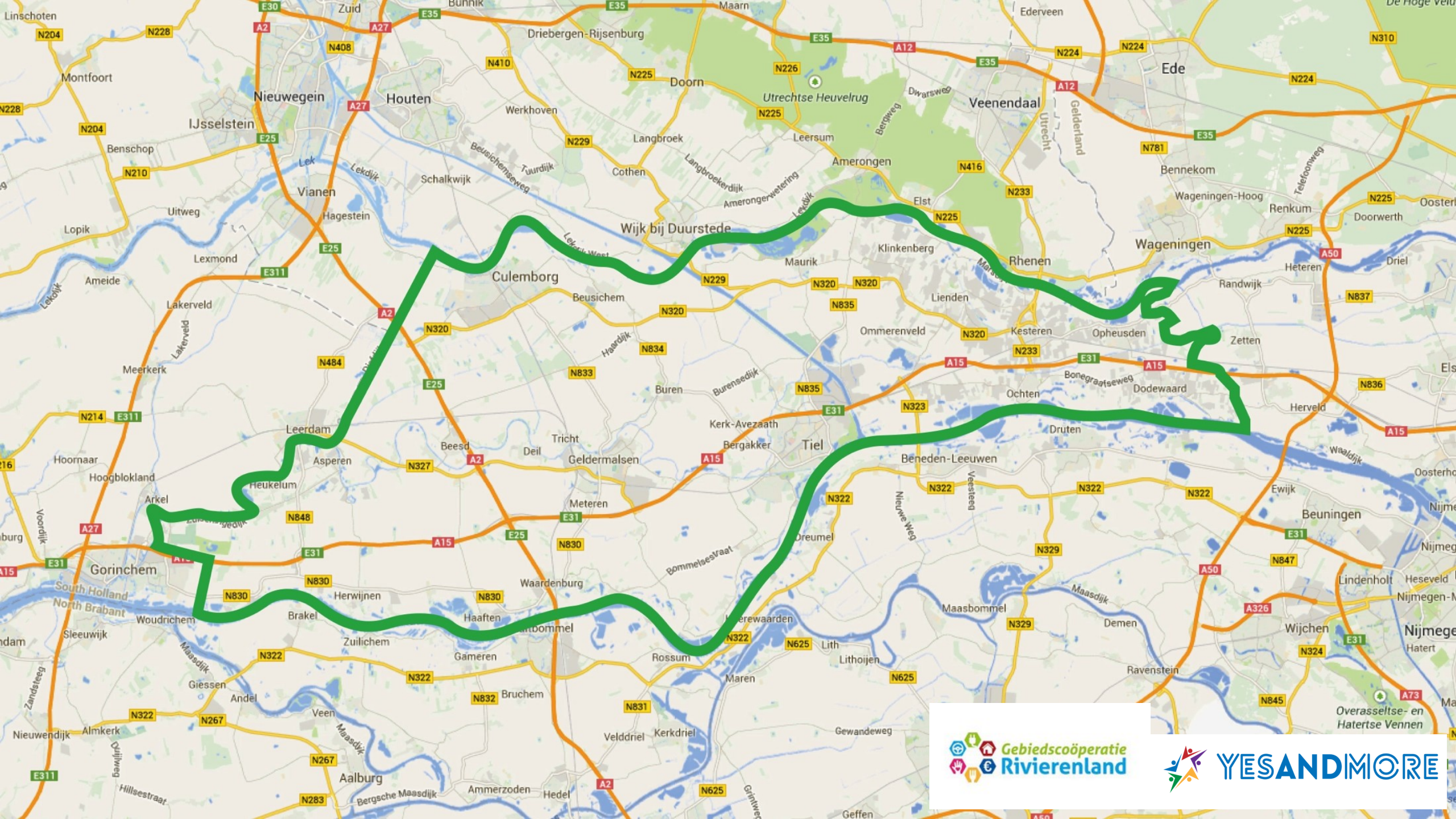
Zaltbommel

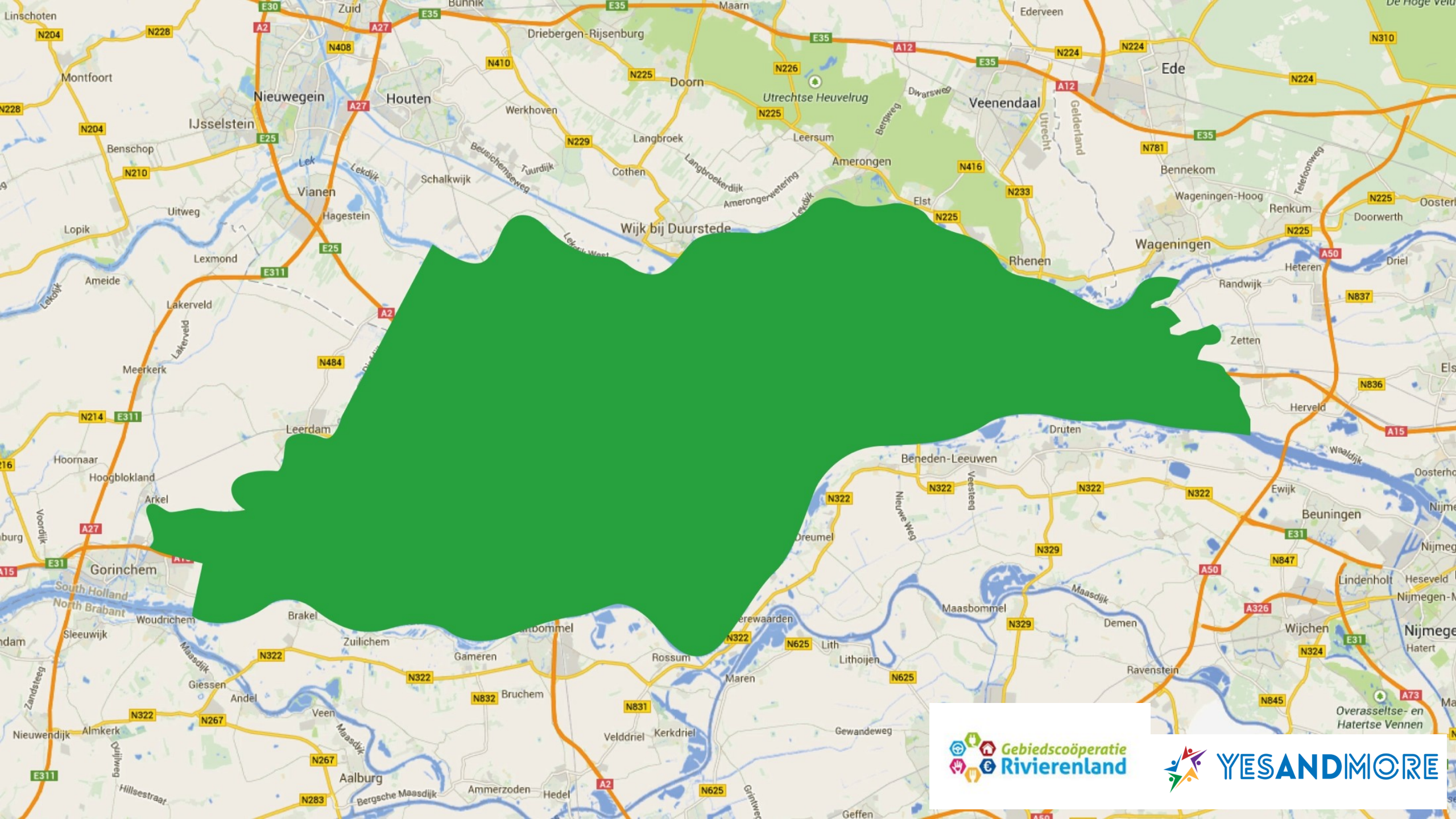
Maasdriel

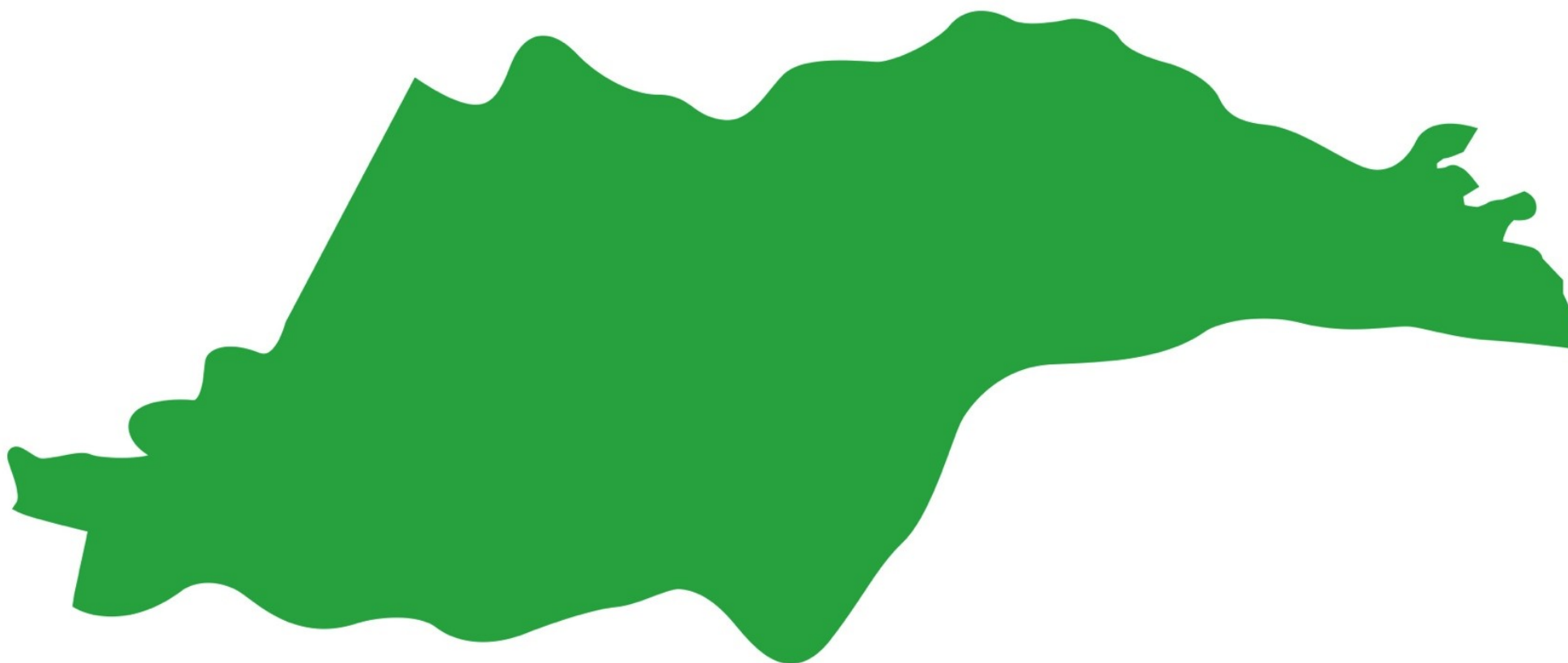

Gebiedscoöperatie
Rivierenland

samen zijn we slimmer

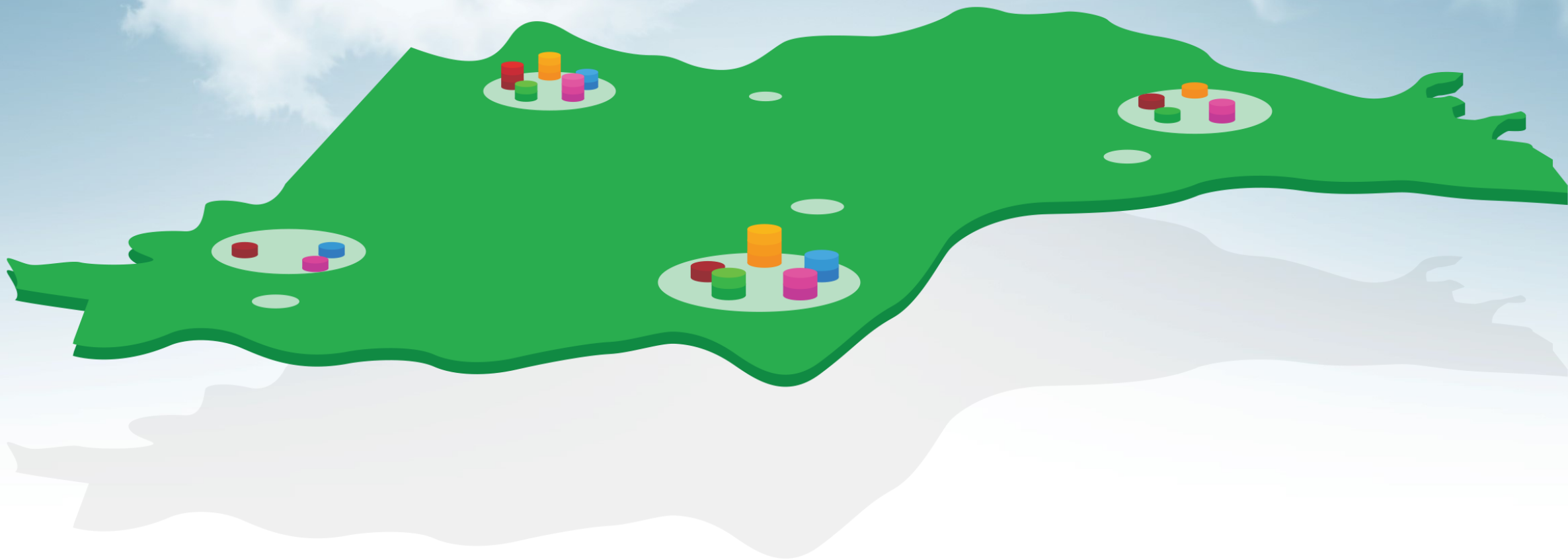

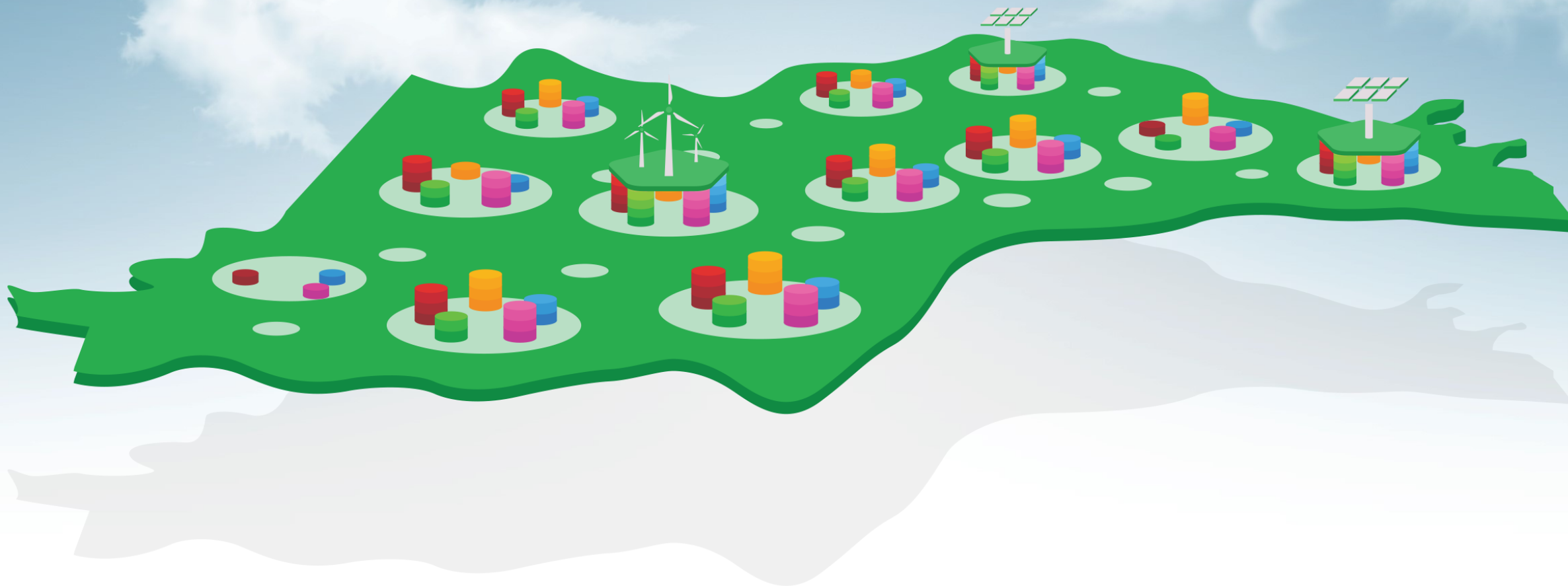

Betuwe

Eerste initiatieven

Verloop

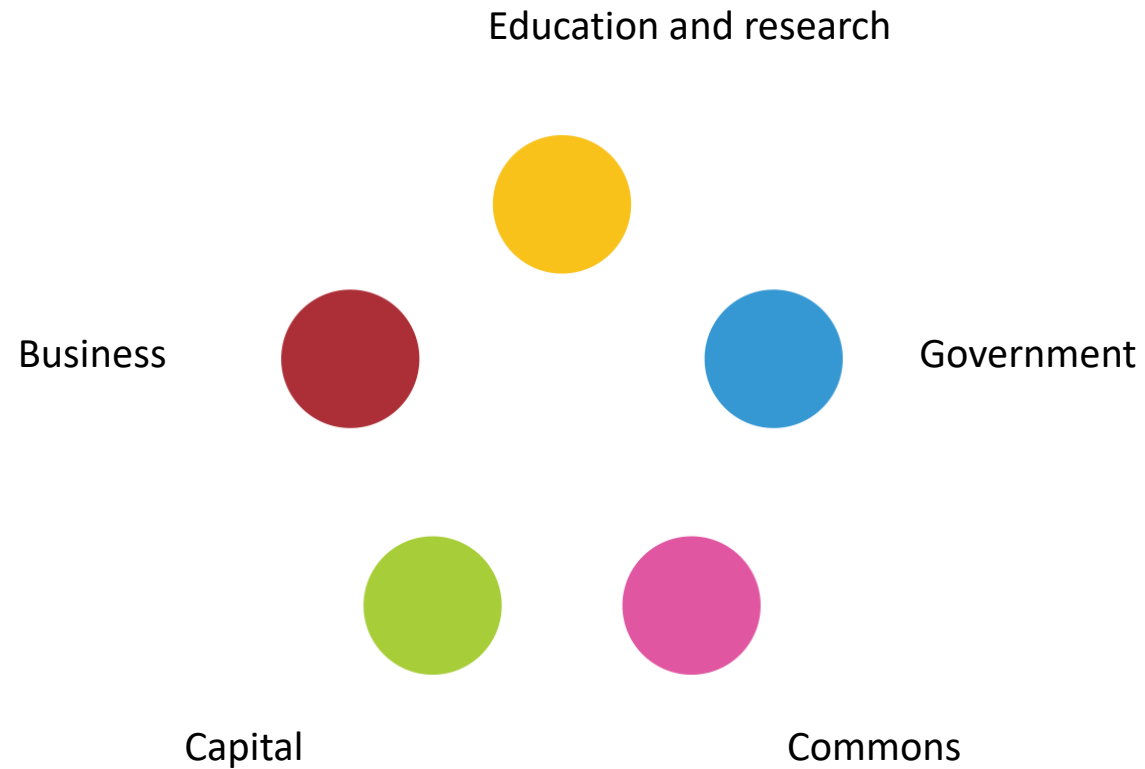
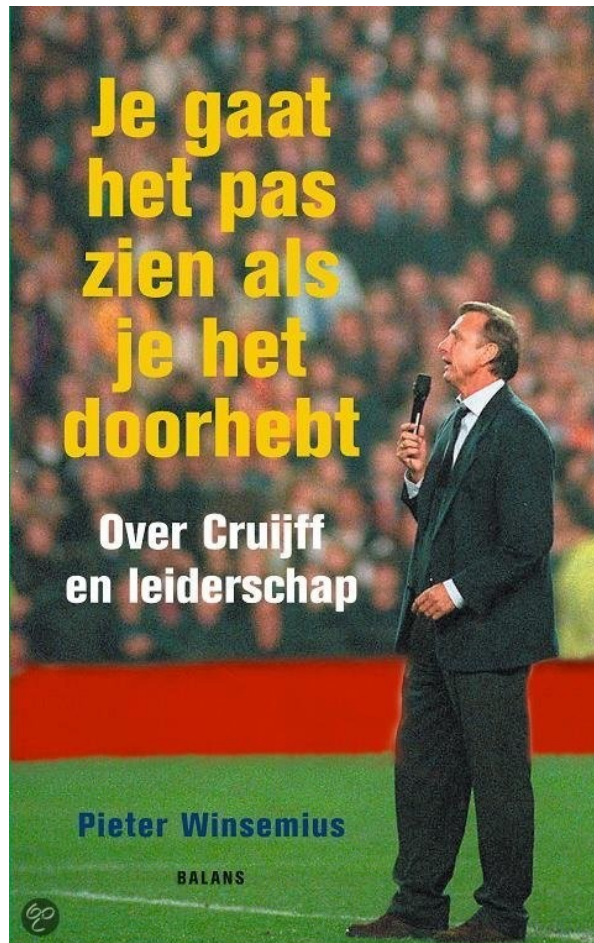

Energie stromen

Ontstaan van molenpark Deil

5 Powers

Multiple benefits and business cases

Fundament for optimum

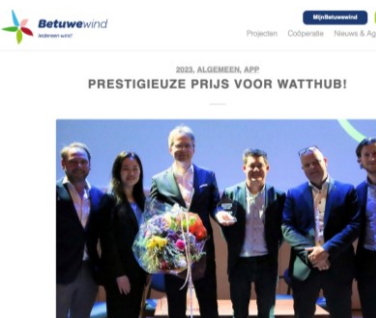
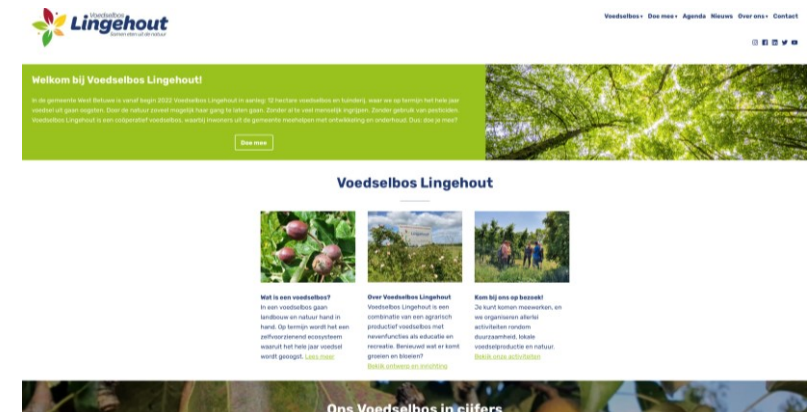
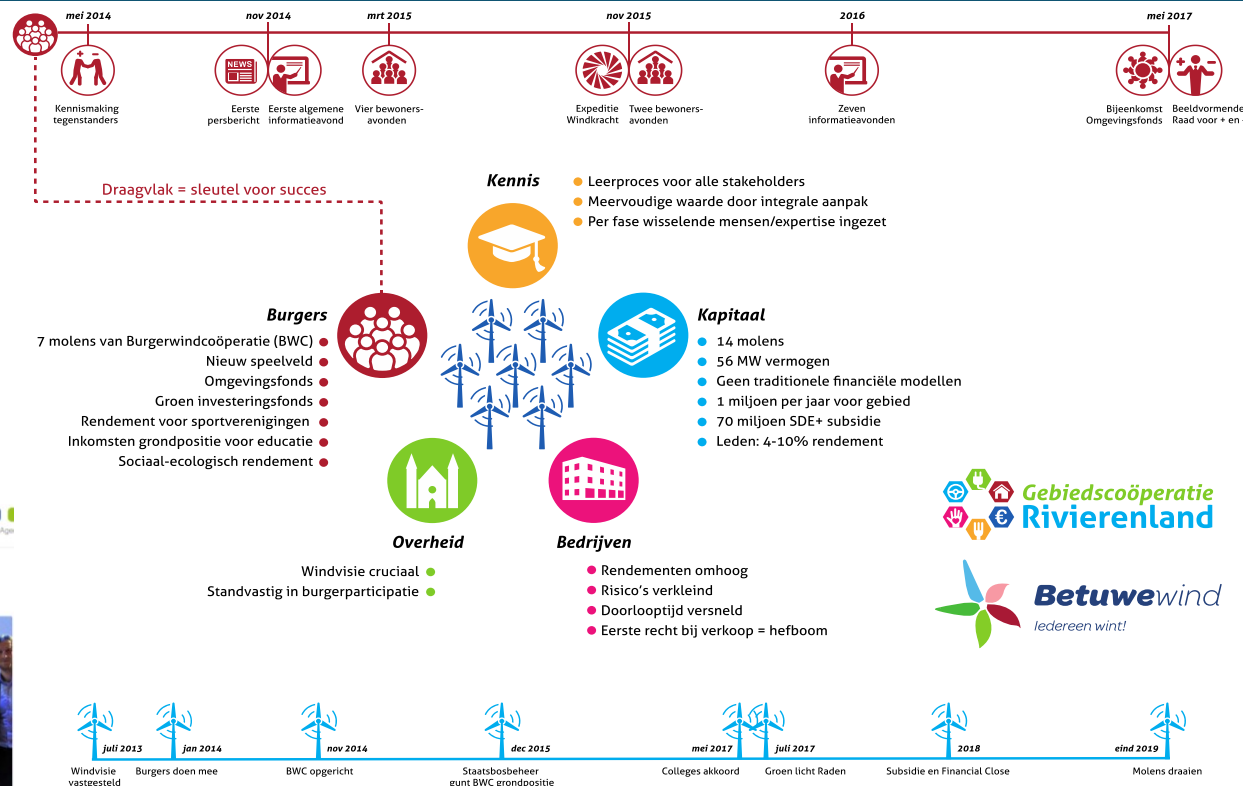

Fundament

Blending Finance in practise

Watthub, het eerste en grootste snellaadplan voor vrachtwagen en zwaar bouw materieel ter wereld, ontving onlangs de Lead4tra Innovatie Award 2023.

Deze eervolle award is een mijlpaal voor Watthub en een bevestiging van ons streven om duurzame mobiliteit mogelijk te maken en de transitie naar een groene (auto)mobiel te versnellen. Met het laadplan zetten we een grote stap met directe lokale levering van groene energie, en emissieloze bouwen.

Watthub is een samenwerking van Ploegm, Dura Vermeer, Van Oord en Betuwind om het eerste snellaadplan ter wereld voor vrachtwagen en zwaar

Blending Finance in practise

 Arjen Schamhart · 1e
Projectleider Zonneproject Den Heuvel met o.a. verticale zonnepanel...
40 m ·

Het eerste project met verticale zonnepanelen in Nederland krijgt veel aandacht door de enorme potentie. Dubbel gebruik van [#landbouwgrond](#) kan de [#energietransitie](#) versnellen en de [#landbouw](#) extra inkomsten bezorgen. Een project van [Coöperatie Vrijstad Energie UA](#) en [Next2Sun AG](#) in [#Culemborg](#).
<https://lnkd.in/eQes3-qy>

Solar365 - Verticale tweezijdige opwek in het veld
solar365.nl · Leestijd: 3 min.

 De Gelderlander Nieuws
Nieuws
DOWNLOAD

 REGIO ABONNEREN INLOGGEN

Wijzig

▲ De zonnepanelen boven de rode bessen in Wadenoijen © GroenLeven

Meer proeven met zonnepanelen boven fruit

Zonlichtdoorlatende zonnepanelen boven fruit. Het gebeurt al in Wadenoijen, nu worden er ook nieuwe proeven mee

 AD REGIO ABONNEREN INLOGGEN

Wijzig West Betuwe ► Net Binnen 112 nieuws Van de leze

▲ De Linge slingert langs Enspijk en kan het dorp niet alleen sieren maar ook gaan verwarmen © William Hoogteyling

Kan de Linge Enspijk vanaf 2030 verwarmen? 'We geloven steeds meer dat het kan'

Enspijk kan mogelijk vanaf 2030 van het gas af. De huizen in het dorp worden dan verwarmd door water uit de Linge, zo is de bedoeling.

Eric Wijnacker 12-01-23, 07:01

 AD REGIO ABONNEREN INLOGGEN

Wijzig

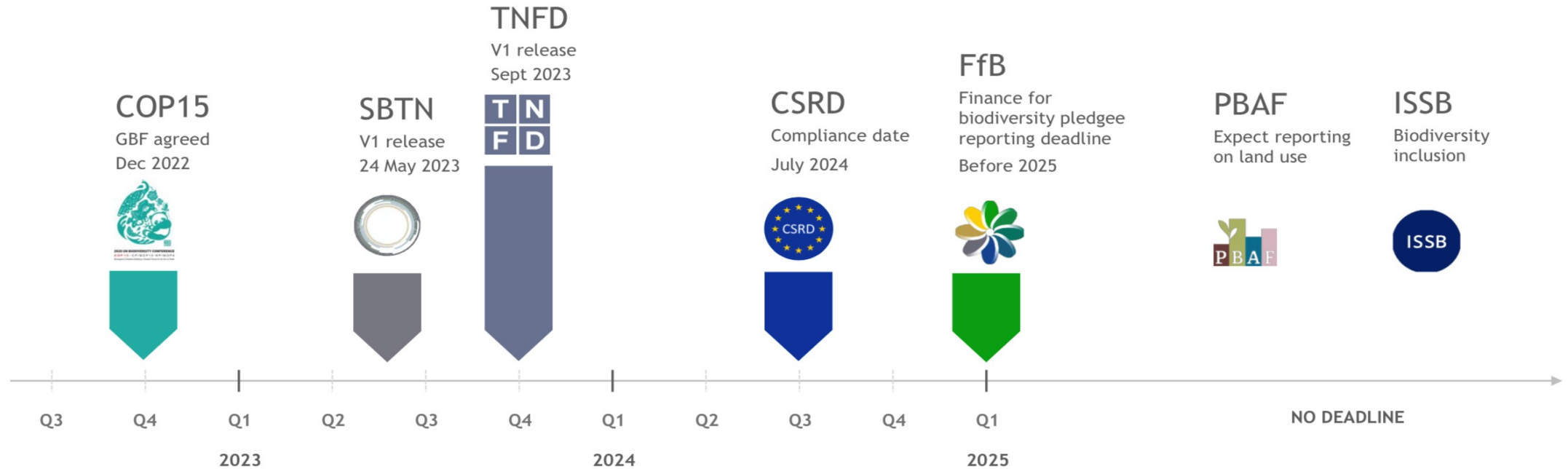
▲ Robert Krul werkt nu 's nachts uren door om zijn peren te redden. Ook gaat er veel brandstof doorheen. 'Ik hoop dat consumenten begrijpen dat de peren duurder zijn straks.' © COR DE KOCK

Droogte teistert fruittelers in regio: 'Ook het sproeien kost geld'

Waterschap Rivierenland jaagt met een drone op overtreders van het sproeiverbod dat overdag geldt. Ondertussen halen fruittelers in de regio alles uit de kast om hun gewassen toch in leven te houden.

Rail & OV on the way to biodiversity

BIODIVERSITY TIMELINE | IMPORTANT POINTS

Copyright 2023 Impact Institute. All rights reserved.

Why is biodiversity relevant for institutional investors?

The estimated value of ecosystem services annually (almost twice global GDP):

\$150.000.000.000.000

The cost of decline in ecosystem functionality costs a year in the form of lost natural services:

\$5.000.000.000.000

\$44.000.000.000.000

of economic value generation is moderately or highly dependent on nature

€510.000.000.000

financing of Dutch financial institutions to companies that are highly or very highly dependent on one or more ecosystem services

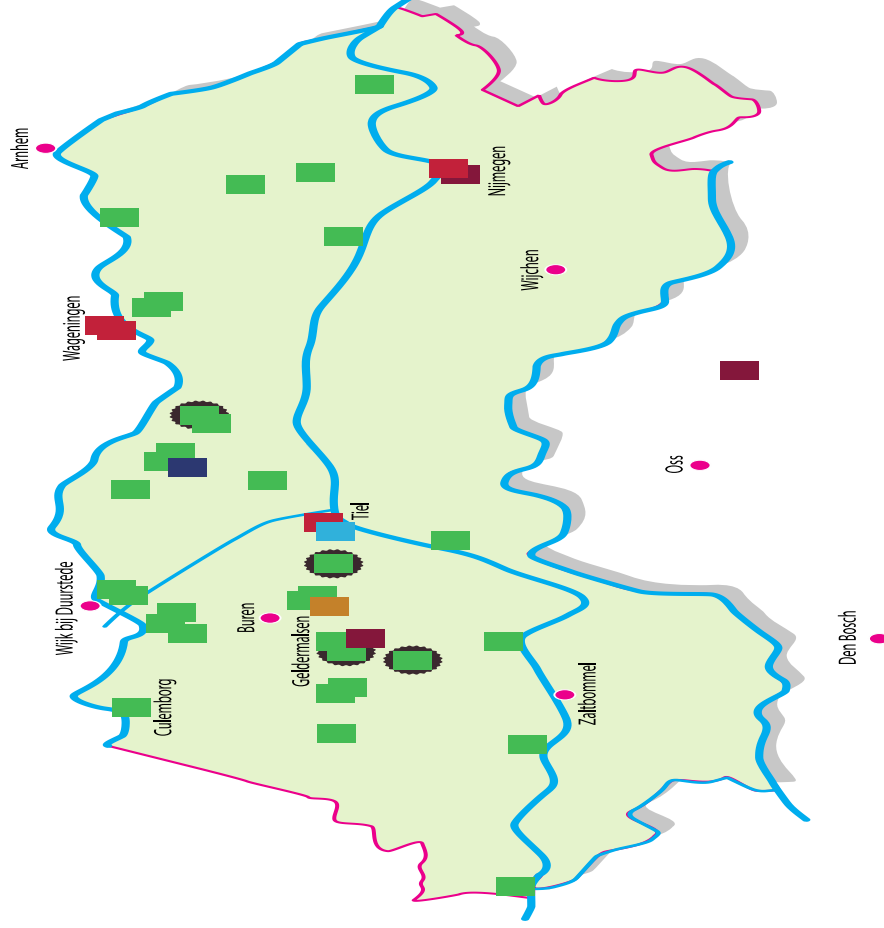
**Our dream for the landscape.
Today and tomorrow.**

Source:
Rewilding UK
lowland landscape

2020
DE FRUITMOTOR
becomes an official
social enterprise

De Fruitmotor: meervoudige waardecreatie door samenwerking in de regio

De Fruitmotor werkt aan 8 Sustainable Development Goals, de ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties, die van de wereld een betere plek moeten maken in 2030. Het zijn 8 SDGs die in hun samenhang de ecologische, sociale en economische omgeving van onze regio versterken. In bovenstaande kaart zijn de plekken ingetekend waar De Fruitmotor samen met partners werkt aan de doelstellingen. Het is een momentopname, waaraan de komende jaren nog vele plekken op ecologisch, sociaal en economisch gebied zullen worden toegevoegd.

de bijgaande beschrijving.

THE REGION AS A TRANSITION SPACE FOR NEW

Sustainable Development Goals

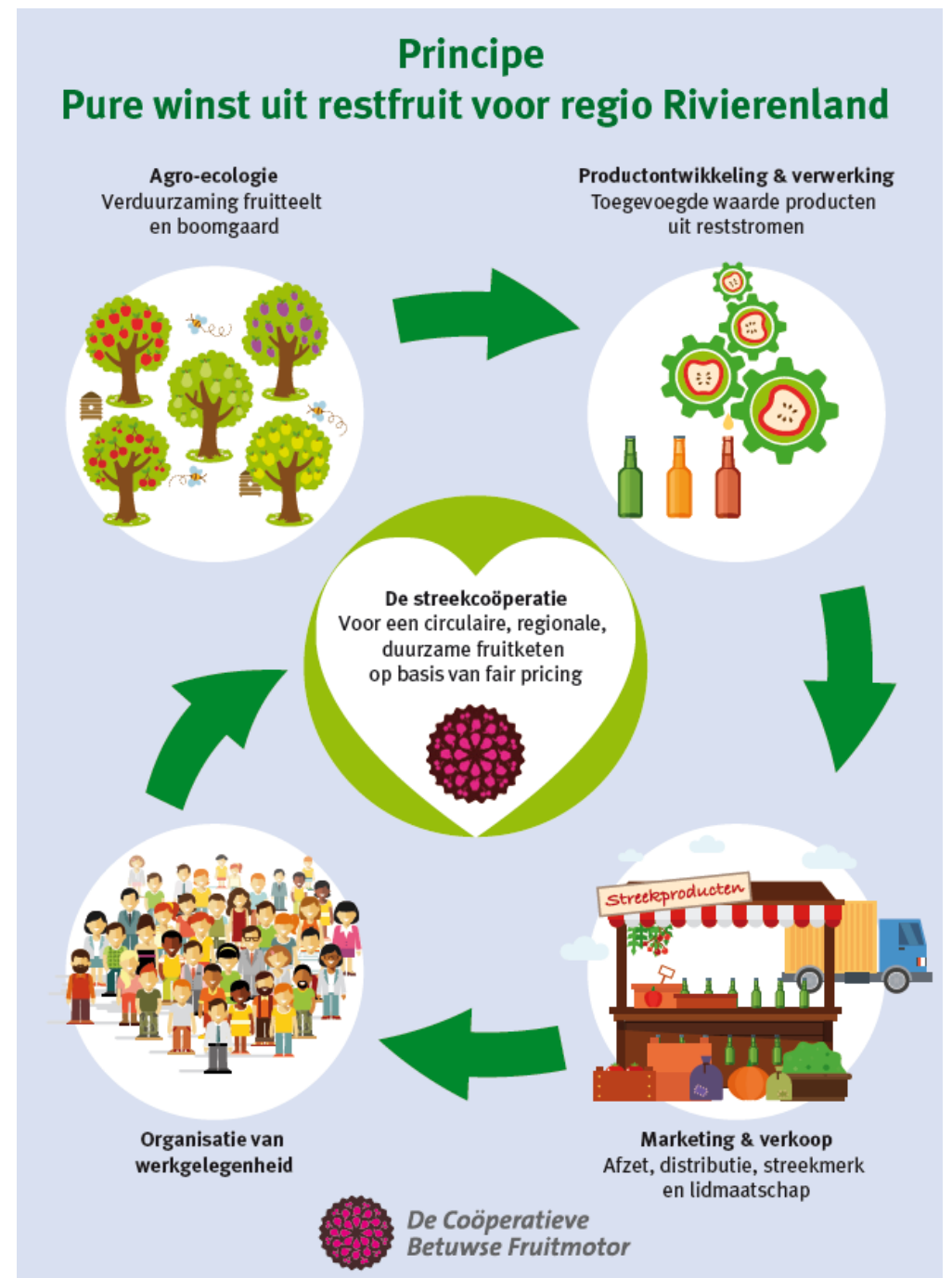

True Price Opens the First True Price Store in Amsterdam

CiderWorld Frankfurt
CiderWorld'21 Award
Gold goes to:
De Coöperatieve Betuwse Fruitmotor |
Netherlands
@defruitmotor #defruitmotor

- **Return of natural capital**
  - Biodiversity, no or far less pesticides, cleaner surface water, better drinking water, healthier soils, renewable energy, more diversity of landscapes
- **Return of social capital**
  - Collaboration, engagement, learning, meeting, extra employment, happy people, more tourists, close community, quality of life and health, pride
- **Return of financial capital**
  - Higher sales turnover, income confidence, continuity of businesses, value of the region, new entrepreneurs and employment, knowledge to share
- **Return of Inspiration**
  - Translating the business model to other sectors and regions

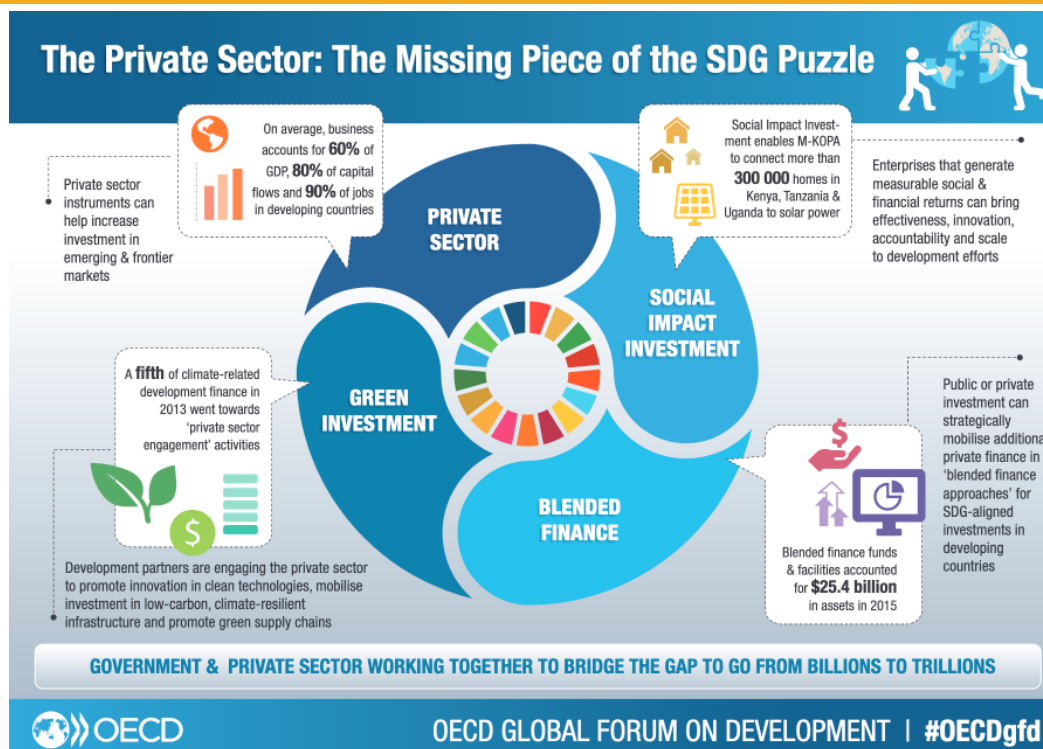
Samenwerkingen en allianties die de koek groter maken, ipv dat iedereen zijn of haar taartpunt neemt en risico's afwentelt

- Bakt met de stakeholders en ketenpartijen een “wedding cake” als een regeneratieve markt die:
  - Verschillende schaalniveaus van waardecreatie verbindt vanuit logica en optimalisatie
  - Technische incubatie koppelt aan Governance (spelregels) en Capital (meervoudig) incubatie
  - Veerkrachtige modulaire ketens en borging ter versterking van regenerativiteit

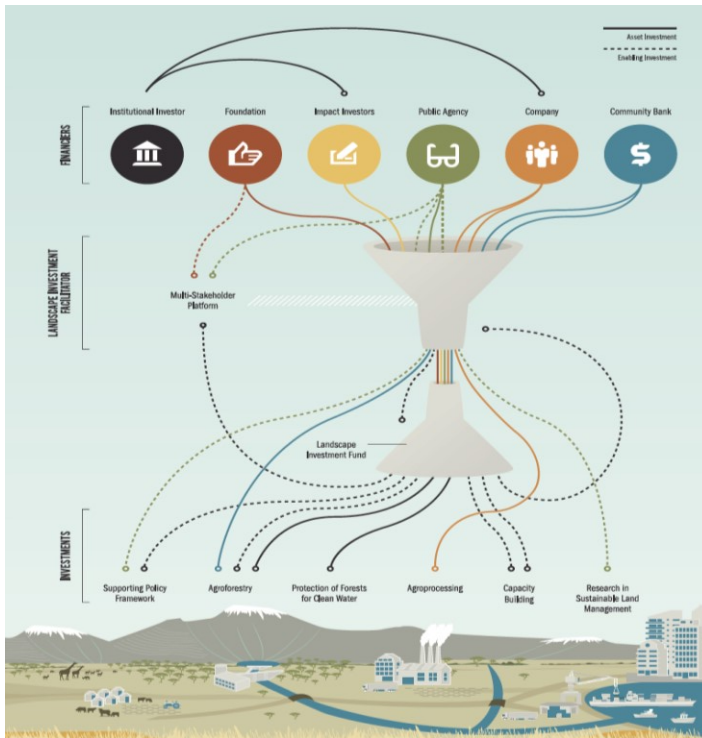

Blended finance voor regenerativiteit

- Resultaat:
  - “Bridging valley of death”
  - Lagere transactiekosten (30-50%)
  - Langdurige kas en waardestromen
  - Vergroten maatschappelijk en financieel rendement
  - Betere balans Risk-Return-Impact
  - Kracht van vertrouwen als currency in de totale keten
  - Kwaliteit van landschap en natuur op de balans

Blended finance– principle based

Principle based:

- Meekoppelen van (bestaande) kapitaalstromen
- Versnelling in multi-stakeholder platforms en innovatie eco-systemen
- Landschap-s en maatschappelijk regeneratie fondsen op regionale schaalniveau's (lokaal-Europees)
- Portfolio van investeringen van regeneratieve betrouwbare cases
- Impactmeting van meervoudige waardecreatie

3 peilers onder gebiedscoöperatieve aanpak Voor regeneratieve regionale markten

- Integrale besturing (penta++)
- Gestapeld integraal ondernemen en financieren
- Integraal leren en engineeren

Waalweelde

Wrap-up

